МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра обліку та оподаткування

Кваліфікаційна робота

магістра

на тему: Облік та аналіз поточних зобов'язань на автотранспортному підприємстві ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ»

Виконала: студентка 2 курсу, групи 8.0714-оа
спеціальності 071 Облік і оподаткування,
освітньої програми облік і аудит
О. О. Куриленко
Керівник: к.е.н., доцент Удодова Я.В.
Рецензент к.е.н., доцент Скорнякова Ю.Б.

Запоріжжя – 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економічний
Кафедра обліку та оподаткування
Рівень вищої освіти магістр
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітня програма «Облік і аудит»

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Зав. кафедрою _____ Н.М. Проскуріна
«___»_____ 2025 р.

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТОВІ

Куриленко Ользі Олексіївні

1. Тема роботи: Облік та аналіз поточних зобов'язань на автотранспортному підприємстві ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ»
керівник роботи Удодова Яна Вадимівна, к.е.н., доцент,
затверджені наказом ЗНУ від 25 березня 2025 року № 439-с.

2. Строк подання студентом роботи 25 листопада 2025 року

3. Вихідні дані до роботи: спеціальна література, законодавчі та нормативні акти, статистичні дані, дані обліку та фінансової звітності установи.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): розкрити економічну сутність «поточних зобов'язань»; дослідити значення і завдання обліку та аналізу поточних зобов'язань; надати характеристику діяльності ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ»; вивчити організацію та методику обліку і аналізу поточних зобов'язань, запропонувати напрямки удосконалення обліку і аналізу поточних зобов'язань.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень): кваліфікаційна робота містить 8 рис., 39 табл. і 9 формул.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
1	Удодова Я.В. доцент	05.08.2025 р.	05.08.2025 р.
2	Удодова Я.В. доцент	09.09.2025 р.	09.09.2025 р.
3	Удодова Я.В. доцент	03.10.2025 р.	03.10.2025 р.

7. Дата видачі завдання: 01 червня 2025 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Складання плану роботи, підбір літератури	липень 2025	виконано
2.	Написання вступу	липень 2025	виконано
3.	Виконання першого розділу	серпень 2025	виконано
4.	Виконання другого розділу	вересень 2025	виконано
5.	Виконання третього розділу	жовтень 2025	виконано
6.	Написання висновків	листопад 2025	виконано
7.	Оформлення роботи, одержання відгуку та рецензії	листопад 2025	виконано
8.	Подання роботи на кафедру	листопад 2025	виконано

Студент _____ О.О. Куриленко
(підпис)

Керівник роботи _____ Я.В. Удодова
(підпис)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер _____ В.В. Сьомченко

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота: 99 с., 3 розділи, 8 рис., 39 табл., 9 формул, 4 додатка, 75 літературних джерел.

ОБЛІК, АНАЛІЗ, ПІДПРИЄМСТВО, ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, ГРОШОВІ КОШТИ, РОЗРАХУНКИ, ЗАРОБІТНА ПЛАТА, ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Об'єкт дослідження – процес обліку та аналізу поточних зобов'язань на автотранспортних підприємствах.

Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку та аналізу поточних зобов'язань на автотранспортному підприємстві ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ».

Методи дослідження – загальнонаукові методи та емпіричні прийоми дослідження: методи аналогії, аналізу, синтезу, індукції, дедукції, герменевтики, методи теоретичного узагальнення, систематизації, абстрагування, групування, розрахунково-аналітичні методичні прийоми, методи економічного аналізу, монографічний метод та логічні методи економічного аналізу, графічний метод, абстрактно-логічний метод та метод причинно-наслідкових зав'язків.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в теоретико-методичному обґрунтуванні та вирішенні комплексу питань, пов'язаних з удосконаленням обліку та аналізу поточних зобов'язань на автотранспортному підприємстві. У процесі дослідження отримано такі наукові результати, яким притаманна наукова новизна:

– вдосконалено тлумачення категорії «зобов'язання», яке запропоновано розглядати як багатовимірну економіко-правову категорію,

що відображає не лише факт виникнення боргових вимог, а й виконує функції регулювання грошових потоків, управління фінансовими ризиками та забезпечення стійкості підприємства. Удосконалене визначення враховує економічну, юридичну, управлінську та ризикову складові зобов'язань та уточнює їхній вплив на операційну діяльність автотранспортного підприємства;

– удосконалено методику розподілу поточних зобов'язань на категорії – стратегічні, оперативні та допоміжні, що дало можливість поєднати підходи фінансового менеджменту з внутрішньою логікою операційної діяльності підприємства. Запропонований підхід передбачає диференціацію зобов'язань за рівнем ризику, пріоритетом погашення та відповідальними підрозділами, що підвищує обґрунтованість рішень щодо планування та управління ліквідністю;

– удосконалено підхід до формування електронного контрольного листа перевірки достовірності документів, який ґрунтується на інтеграції принципів автоматизації документообігу з методами внутрішнього контролю. Запропонований контрольний лист забезпечує автоматичну перевірку ключових реквізитів, відповідність підписів і сум, що дозволяє мінімізувати ризики технічних помилок, дублювань і можливих зловживань, підвищуючи достовірність облікової інформації;

– документальне забезпечення внутрішніх реєстрів обліку поточних зобов'язань, які дозволять систематизувати інформацію про наявність і рух кредиторської заборгованості, контролювати терміни її погашення та узгоджувати дані бухгалтерського і аналітичного обліку.

Отримані результати дослідження спрямовані на підвищенню якості обліково-аналітичної інформації, що забезпечить ефективність прийняття управлінських рішень стосовно поточних зобов'язань. Результати кваліфікаційної роботи можуть бути використані в діяльності автотранспортних підприємств.

SUMMARY

Qualifying work contains: 99 pp., 8 fig., 39 tab., 9 formulas, 4 applications, 75 references.

ACCOUNTING, ANALYSIS, ENTERPRISE, CURRENT LIABILITIES, CASH, SETTLEMENTS, SALARIES, FINANCIAL REPORTING

Research object – the process of accounting and analysis of current liabilities in motor transport enterprises.

The aim of the thesis is to substantiate theoretical principles and develop practical recommendations for improving the accounting and analysis of current liabilities at the motor transport enterprise PRYMISKI SPOLOCHENNYA LLC.

Research methods – general scientific methods and empirical research techniques, including analogy, analysis, synthesis, induction, deduction, hermeneutics, methods of theoretical generalization, systematization, abstraction, grouping, calculation-analytical methods, methods of economic analysis, monographic method, logical methods of economic analysis, graphical method, abstract-logical method, and methods of cause-and-effect relationships.

Scientific novelty of the obtained results lies in the theoretical and methodological substantiation and resolution of a range of issues related to the improvement of accounting and analysis of current liabilities at a motor transport enterprise. During the study, the following scientific results with inherent novelty were achieved:

– the interpretation of the category «liability» has been improved, proposing to consider it as a multidimensional economic and legal concept that reflects not only the fact of the emergence of debt obligations, but also performs functions of regulating cash flows, managing financial risks, and ensuring the stability of the enterprise. The improved definition takes into account the

economic, legal, managerial, and risk-related components of liabilities and clarifies their impact on the operational activities of a motor transport enterprise;

– the methodology for classifying current liabilities into strategic, operational, and auxiliary categories has been improved, which made it possible to combine financial management approaches with the internal logic of the enterprise's operational activities. The proposed approach provides for the differentiation of liabilities by risk level, repayment priority, and responsible departments, thereby enhancing the validity of decisions related to planning and liquidity management;

– the approach to forming an electronic checklist for verifying the authenticity of documents has been improved, based on the integration of document workflow automation principles with internal control methods. The proposed checklist ensures automatic verification of key requisites, the consistency of signatures and amounts, which allows minimization of technical errors, duplication, and possible abuses, thereby increasing the reliability of accounting information;

– documentary support of internal registers for accounting current liabilities, which allows systematizing information on the presence and movement of accounts payable, controlling the terms of their repayment, and reconciling accounting and analytical data.

The obtained research results are aimed at improving the quality of accounting and analytical information, ensuring the effectiveness of management decisions regarding current liabilities. The results of this thesis can be applied in the activities of motor transport enterprises.

СКОРОЧЕННЯ ТА УМОВНІ ПОЗНАКИ

грн. – гривень;

Дт – дебет;

Кт – кредит;

МКУ – Митний Кодекс України;

млн. – мільйон;

МСФЗ – Міжнародні стандарти фінансової звітності;

НП(С)БО – Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку;

ПКУ – Податковий Кодекс України;

ПДВ – податок на додану вартість;

р. – рік;

тис. – тисяча;

% – відсотки.

ЗМІСТ

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
РЕФЕРАТ
SUMMARY
СКОРОЧЕННЯ ТА УМОВНІ ПОЗНАКИ
ВСТУП ……. 11
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВ
1.1 Економічна сутність поточних зобов'язань підприємств та їх класифікація …… 16
1.2 Нормативно-правове регулювання обліку поточних зобов'язань …... 22
1.3 Теоретичні аспекти аналізу поточних зобов'язань на підприємстві ... 26
РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ НА АВТОТРАНСПОРТНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ»
2.1 Організаційно-економічна характеристика автотранспортного підприємства …… 32
2.2 Особливості документального оформлення та організації обліку поточних зобов'язань на автотранспортному підприємстві ……... 42
2.3 Аналіз стану та динаміки поточних зобов'язань на автотранспортному підприємстві …….. 64
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ НА АВТОТРАНСПОРТНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ»
3.1 Вдосконалення організаційно-документального забезпечення обліку поточних зобов'язань на автотранспортному підприємстві ……... 70
3.2 Використання сучасних інформаційних технологій у процесі обліку та аналізу поточних зобов'язань на автотранспортному підприємстві …. 77

3.3 Шляхи підвищення ефективності управління поточними зобов’язаннями на автотранспортному підприємстві …… 81
ВИСНОВКИ …… 89
ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ …….. 92
ДОДАТОК А Схематичне зображення структури власності ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» …… 100
ДОДАТОК Б Облікова політика ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» ... 101
ДОДАТОК В Фінансова звітність ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» за 2024 р. …….. 104
ДОДАТОК Д Фінансова звітність ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» за 2023 р. …….. 106

ВСТУП

Ефективне управління фінансовими ресурсами є однією з ключових умов стабільної та прибуткової діяльності будь-якого підприємства, зокрема і автотранспортного. Однією з найважливіших та водночас складних сфер бухгалтерського обліку є облік поточних зобов'язань, оскільки їхній стан безпосередньо впливає на фінансову стійкість підприємства, його ліквідність, платоспроможність та можливість своєчасно виконувати зобов'язання перед контрагентами. Недостатня увага до організації обліку та контролю поточних зобов'язань може призводити до порушень фінансової дисципліни, зростання заборгованості та зниження ефективності господарської діяльності.

Поточні зобов'язання являють собою частину зобов'язань підприємства, що підлягають погашенню протягом одного року або операційного циклу, і виконують важливу функцію у фінансуванні активів підприємства. Їхнє своєчасне та повне погашення забезпечує стабільність грошових потоків, підвищує кредитоспроможність підприємства та дозволяє ефективно використовувати власні та залучені ресурси. На етапі створення підприємства його початковий капітал формується за рахунок майна та коштів засновників, що складають власний капітал. Надалі функціонування підприємства можливе як за рахунок власного капіталу, так і шляхом залучення позикових коштів, серед яких банківські кредити, комерційні позики, аванси, тимчасово залишені у розпорядженні кошти та непогашені суми перед постачальниками.

Питання теорії та методології сутності зобов'язань, а також їх бухгалтерський облік досліджували у своїх працях такі вітчизняні науковці, як Бержанір І. А., Владика О. Є., Гевчук А. В., Здирко Н. Г., Дорош Н. І., Гудзенко Н. М., Калетнік Г. М., Лепетан І. М., Коваль Н. І., Коваль Л. В., Кубік В. Д., Іщенко Я. П., Подолянчук О. А., Правдюк Н. Л., Травінська С. І., Томчук О. Ф. та інші.

Незважаючи на значні результати, досягнуті ними, зміна та ускладнення фінансово-господарської діяльності потребує постійного вдосконалення обліку й контролю поточних зобов’язань. Саме цим значною мірою визначається актуальність досліджуваної проблеми.

Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку та аналізу поточних зобов'язань на автотранспортному підприємстві ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ».

Для досягнення поставленої мети в кваліфікаційній роботі визначені і вирішувалися такі завдання:

– уточнити економічну суть поточних зобов’язань та визначити їх види;

– дослідити теоретичні основи аналізу як складової системи управління ліквідністю та платоспроможністю;

– розкрити організаційно-економічну характеристику базового підприємства;

– розробити внутрішні реєстри обліку поточних зобов’язань, які дозволять систематизувати інформацію про наявність і рух кредиторської заборгованості, контролювати терміни її погашення та узгоджувати дані бухгалтерського і аналітичного обліку;

– проаналізувати характеристику діючої та сучасних інформаційних систем обліку та надання рекомендацій стосовно переходу на більш підходящий програмний продукт;

– розробити ризик-матрицю, яка дозволяє визначати пріоритети у погашенні зобов’язань і заходи з мінімізації ризиків;

– удосконалити класифікацію поточної заборгованості з метою раціональної організації її обліку та проведення аналітичної оцінки стану розрахунків із кредиторами та постачальниками.

Об’єкт дослідження – процес обліку та аналізу поточних зобов’язань на автотранспортних підприємствах.

Предмет дослідження – сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів розвитку обліку та аналізу поточних зобов'язань на автотранспортних підприємствах.

Для досягнення поставленої мети використано загальнонаукові методи та емпіричні прийоми дослідження. Методи аналізу, синтезу, індукції та дедукції застосовано для вивчення нормативно-правового забезпечення обліку поточних зобов'язань та визначення особливостей їх ведення на автотранспортних підприємствах. Методи аналогії та герменевтики дозволили розглянути взаємозв'язки між вимогами національного законодавства та практикою бухгалтерського обліку і фінансової звітності. Методи теоретичного узагальнення, систематизації та групування сприяли вдосконаленню класифікації поточних зобов'язань для їх належного обліку, контролю та аналізу.

Розрахунково-аналітичні прийоми та методи економічного аналізу були використані для дослідження стану обліку та управління поточними зобов'язаннями, а також для розробки рекомендацій щодо оптимізації обліку розрахунків із кредиторами, постачальниками та іншими контрагентами. Монографічний метод забезпечив детальне вивчення фінансово-господарської діяльності підприємства у сфері управління поточними зобов'язаннями, а абстрактно-логічний метод і метод причинно-наслідкових зв'язків дозволили сформувати висновки та узагальнення. Графічний метод застосовано для побудови таблиць, схем і діаграм, які ілюструють структуру поточних зобов'язань, їх динаміку та особливості обліку.

Застосування зазначених методів забезпечило комплексний підхід до дослідження та дало змогу сформувати обґрунтовані рекомендації щодо обліку, контролю та аналізу поточних зобов'язань автотранспортного підприємства.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в теоретико-методичному обґрунтуванні та вирішенні комплексу питань, пов'язаних з удосконаленням обліку та аналізом поточних зобов'язань на

автотранспортних підприємствах. У процесі дослідження отримано такі наукові результати, яким притаманна наукова новизна:

– вдосконалено тлумачення категорії «зобов'язання», яке запропоновано розглядати як багатовимірну економіко-правову категорію, що відображає не лише факт виникнення боргових вимог, а й виконує функції регулювання грошових потоків, управління фінансовими ризиками та забезпечення стійкості підприємства. Удосконалене визначення враховує економічну, юридичну, управлінську та ризикову складові зобов'язань та уточнює їхній вплив на операційну діяльність автотранспортного підприємства;

– удосконалено методику розподілу поточних зобов'язань на категорії – стратегічні, оперативні та допоміжні, що дало можливість поєднати підходи фінансового менеджменту з внутрішньою логікою операційної діяльності підприємства. Запропонований підхід передбачає диференціацію зобов'язань за рівнем ризику, пріоритетом погашення та відповідальними підрозділами, що підвищує обґрунтованість рішень щодо планування та управління ліквідністю;

– удосконалено підхід до формування електронного контрольного листа перевірки достовірності документів, який ґрунтується на інтеграції принципів автоматизації документообігу з методами внутрішнього контролю. Запропонований контрольний лист забезпечує автоматичну перевірку ключових реквізитів, відповідність підписів і сум, що дозволяє мінімізувати ризики технічних помилок, дублювань і можливих зловживань, підвищуючи достовірність облікової інформації;

– документальне забезпечення внутрішніх реєстрів обліку поточних зобов'язань, які дозволять систематизувати інформацію про наявність і рух кредиторської заборгованості, контролювати терміни її погашення та узгоджувати дані бухгалтерського і аналітичного обліку.

Інформаційною базою дослідження обрано ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ».

Теоретичною та методичною основою дослідження є законодавчі та нормативно-правові документи, інструктивні та методичні матеріали, матеріали міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій, статистично-аналітична інформація, фінансові, управлінські звіти та первинна документація ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ», наукові публікації вітчизняних і зарубіжних учених, практиків, результати особистих досліджень автора, а також наукова інформація, що має форму недрукованої продукції і розміщена у світовій комп'ютерній мережі Інтернет.

Отримані результати дослідження спрямовані на підвищенню якості обліково-аналітичної інформації, що забезпечить ефективність прийняття управлінських рішень стосовно потоних зобов’язань. Результати кваліфікаційної роботи можуть бути використані в діяльності автотранспортних підприємств.

Основні результати дослідження, що викладені в кваліфікаційній роботі, пройшли апробацію у періодичному журналі «ГРААЛЬ НАУКИ», що формуватиметься за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції «OPEN SCIENCE NOWADAYS: MAIN MISSION, TRENDS AND INSTRUMENTS, PATH AND ITS DEVELOPMENT» (12.12.2025; Вінниця, Україна – Відень, Австрія) та у збірнику статей молодих вчених «ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІНЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА» 2025 р. кафедри обліку та оподаткування Запорізького національного університету.

Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, переліку посилань і додатків. Основний зміст викладено на 99 сторінках друкованого тексту.

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВ

1.1 Економічна сутність поточних зобов'язань підприємств та їх класифікація

На етапі заснування підприємства стартовий капітал формується внесками засновників у вигляді майна та коштів, що становить власний капітал. У подальшій діяльності суб'єкт господарювання міг би використовувати виключно власний капітал, що забезпечувало б йому високий рівень фінансової стійкості та незалежності. Однак, як показує практика, все ж таки фінансово-господарська діяльність будь-якого підприємства супроводжується використанням додаткових фінансових ресурсів із зовнішнього середовища.

У розумінні Карпенко В. В.: «… всі етапи облікових робіт, пов'язаних із формуванням та управлінням такими ресурсами, у системі бухгалтерського обліку підпадають під облік зобов'язань і регламентуються вітчизняними Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку» [16].

Слід підкреслити, що позикові ресурси мають тимчасовий характер, залучаються на умовах повернення та платності й відзначаються власними особливостями функціонування.

Економічне трактування зобов'язань бере початок ще в XIX столітті. Ф. В. Єзерський (1836–1916 рр.) вважав, що «…у підприємства можуть бути зобов'язання тільки перед власником, отже, предметом обліку є капітал» [32, с. 286].

А стосовно поняття «кредиторська заборгованість» Ф. В. Єзерський зазначав «… це невід'ємна частина капіталу, і підприємству, насамперед його

персоналу, байдуже, придбані працюючі 10 машини за готівку або в кредит, головне – що ці машини приносять прибуток» [32, с. 286].

Існують різні підходи до трактування поняття «зобов'язання» в економічній теорії, праві та бухгалтерському обліку. Зокрема, юридичне визначення зобов'язань регламентується Цивільним кодексом України [66] та Господарським кодексом України [10]. Методологічні основи формування зобов'язань у бухгалтерському обліку та їх відображення у фінансовій звітності визначаються НП(С)БО 11 [52] та НП(С)БО 1 [47] (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 – Визначення поняття «зобов'язання» в науковій літературі

№	Джерело	Визначення
1	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»[47]	Зобов'язання – це заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди.
2	Цивільний кодекс України[66]	Зобов'язанням є правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання йогообов'язку.
3	Господарський кодекс України[10]	Господарським визнається зобов'язання, що виникає між суб'єктом господарювання та іншим учасником відносин у сфері господарювання з підстав, передбачених кодексом, в силу якого один суб'єкт (зобов'язана сторона, у тому числі боржник) зобов'язаний вчинити певну дію господарського чи управлінсько-господарського характеру на користь іншого суб'єкта (виконати роботу, передати майно, сплатити гроші, надати інформацію тощо) або утриматися від певних дій, а інший суб'єкт (управлена сторона, у тому числі кредитор) має право вимагати від зобов'язаної сторони виконання її обов'язку.

З економічної точки зору зобов'язання часто розглядають як кредиторську заборгованість, що суттєво звужує зміст цього поняття. Проте саме в такій інтерпретації воно зазвичай використовується бухгалтерами. У бухгалтерському обліку зобов'язання виступає джерелом формування фінансових ресурсів для забезпечення операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства. Надалі заборгованість за зобов'язаннями

має бути погашена шляхом передачі певних активів або надання послуг.

Науковці по-різному підходять до трактування поняття «зобов'язання». Зокрема, Н. В. Гойло [8, с. 25] та І. В. Орлов [35, с. 192] зазначають, що визначати зобов'язання виключно як договір між двома сторонами неправомірно. На їхню думку, зобов'язання відображають документально підтверджені відносини між суб'єктами господарювання і засвідчують заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої у майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють економічні вигоди.

Велш Глен А. та Шорт Даніел Г. визначають зобов'язання як борги або інші фінансові зобов'язання підприємства, що передбачають можливі майбутні пожертвування економічними вигодами [5, с. 484]. За визначенням Ф. Ф. Бутинця, О. В. Олійник, М. М. Шигун та С. М. Шулепової, зобов'язання розглядаються як заборгованість підприємства, що виникає внаслідок придбання товарів та послуг у кредит або отримання кредитів для фінансування діяльності [34, с. 202].

У свою чергу, М. Р. Лучко та І. Д. Бенько наголошують, що зобов'язання є юридично регламентованим обов'язком компанії щодо виплати коштів, надання товарів, робіт або послуг, які виникли внаслідок минулих подій [27, с. 104].

Під зобов'язаннями, на нашу думку, слід розуміти економічно та юридично оформлені зобов'язання підприємства перед контрагентами, що виникають у результаті минулих господарських подій і передбачають передачу активів або надання послуг у майбутньому, внаслідок чого очікувано зменшуються ресурси підприємства та його економічні вигоди.

Важливе місце серед усіх зобов'язань займають поточні зобов'язання. Відповідно до НП(С)БО 11, поточні зобов'язання – це зобов'язання, які підлягають погашенню протягом операційного циклу підприємства або протягом дванадцяти місяців від дати складання балансу [52].

Поточні зобов'язання характеризуються такими ознаками:

– конкретними економічними ресурсами – поверненню підлягають ресурси або їх грошовий еквівалент залежно від умов договору;

– адресністю – ресурси повертаються позикодавцю або іншій третій особі за дорученням позикодавця;

– строком погашення заборгованості;

– винагородою за користування ресурсами;

– санкціями та порушеннями договірних зобов'язань за термінами й сумами погашення заборгованості [12, с. 94].

Класифікація поточних зобов'язань дає можливість систематизувати їх за різними ознаками для цілей обліку й аналізу [4; 51]. Найпоширеніші підходи подано в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 – Класифікація поточних зобов'язань

Ознака класифікації	Види поточних зобов'язань
За економічним змістом	– кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги; короткострокові кредити та позики; – поточна заборгованість за розрахунками з бюджетом; – заборгованість із виплати заробітної плати; – розрахунки зі страхування; – інші поточні зобов'язання
За джерелом виникнення	договірні (за договорами з постачальниками, підрядниками, кредитними установами) та недоговірні (зобов'язання перед бюджетом, персоналом)
За строком погашення	до 3 місяців; від 3 до 6 місяців; від 6 до 12 місяців
За видами контрагентів	зобов'язання перед фінансовими установами; державними органами; працівниками; іншими суб'єктами господарювання
За ступенем забезпеченості	забезпечені (застава, гарантія, порука) та незабезпечені

З позиції бухгалтерського обліку, зобов'язання виникають у результаті розрахункових взаємовідносин підприємства з контрагентами, що формуються на основі здійснення певних господарських операцій [63, с. 230].

Розрахункові операції ґрунтуються на русі господарських ресурсів між різними суб'єктами господарювання. Узагальнене трактування поняття «розрахунки», подане в різних наукових джерелах, відображено на рисунку 1.1.

Розрахунки – це	грошові відносини, що виникають між організаціями за товарними і нетоварними операціями
	здійснення платежів за грошовими зобов'язаннями
	зобов'язання покупця оплатити у встановлені строки вартість матеріальних цінностей, послуг й іншої заборгованості після виконання постачальником своїх договірних зобов'язань або право постачальника вимагати платіж від покупця за відвантажену йому продукцію або надані послуги
	система відносин між підприємствами й особами, заснована на грошовому поверненні вартості товарноматеріальних цінностей, робіт, послуг

Рисунок 1.1 – Визначення терміна «розрахунки» в обліково-економічній літературі [16]

В умовах воєнного стану особливої актуальності набуває питання правильного та об'єктивного ведення обліку поточних зобов'язань підприємств. Запровадження воєнного стану в Україні офіційно визнано форс-мажорною обставиною, що може бути підставою для звільнення сторін від відповідальності за невиконання договірних умов. Однак таке звільнення можливе лише за умови, якщо саме воєнні дії безпосередньо унеможливили виконання зобов'язань. Тобто підприємство повинно довести наявність причинно-наслідкового зв'язку між воєнними подіями та фактом порушення умов договору.

Наприклад, невиконання договірних зобов'язань може бути виправданим у разі неможливості здійснення постачання через зруйновану транспортну інфраструктуру, активні бойові дії чи постійні обстріли на певній території.

Водночас, якщо виконання договору було можливим у безпечному регіоні, де бойові дії не відбувалися, посилання на форс-мажорні обставини вважатиметься безпідставним. Таким чином, ведення обліку поточних зобов'язань у період війни потребує особливої уважності, належного документального підтвердження причин невиконання договорів і чіткої фіксації всіх господарських операцій.

Для автотранспортних підприємств характерними є такі основні групи поточних зобов’язань [4, 11]:

– короткострокові кредити та позики для фінансування обігових коштів і придбання пального;

– кредиторська заборгованість перед постачальниками запасних частин, шин, паливно-мастильних матеріалів;

– зобов’язання з оплати праці та відрахувань на соціальні заходи;

– податкові зобов’язання;

– інші розрахунки з різними дебіторами та кредиторами.

Наявність і структура поточних зобов’язань безпосередньо впливають на ліквідність, фінансову стійкість і ділову активність підприємства [4; 51], тому правильна організація їхнього обліку та аналізу є важливим інструментом управління фінансовими ресурсами [11].

Особливу увагу слід приділяти кредиторській заборгованості за товари, роботи, послуги, яка займає вагому частку у структурі поточних зобов’язань автотранспортних підприємств [12].

У сфері транспортних послуг, як правило, значну частину становлять також розрахунки з бюджетом (податок на додану вартість, податок на прибуток, акциз, екологічні збори), а також заборгованість за розрахунками зі страхуванням та соціальними фондами [59].

Особливим видом поточних зобов’язань є забезпечення. Зазвичай, їх створюють для відшкодування майбутніх операційних витрат на:

– виплату відпусток працівникам;

– додаткове пенсійне забезпечення;

– виконання гарантійних зобов’язань;

– реструктуризацію, виконання зобов’язань при припиненні діяльності;

– виконання зобов’язань щодо обтяжливих контрактів тощо [6, с. 76].

Отже, поточні зобов’язання – це важлива складова короткострокових фінансових ресурсів підприємства, що відображає його взаємовідносини із

зовнішнім та внутрішнім середовищем і потребує системного обліку, контролю й аналізу для забезпечення фінансової стабільності автотранспортного підприємства [24].

1.2 Нормативно-правове регулювання обліку поточних зобов’язань

Система нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку в Україні формується на багаторівневій основі й поєднує положення Конституції, законів, підзаконних актів, НП(С)БО, МСФЗ, а також спеціальних галузевих нормативів. Для обліку поточних зобов’язань ця система має ключове значення, оскільки саме вона визначає момент їх виникнення, критерії визнання, правила оцінки та порядок відображення у фінансовій звітності.

В умовах функціонування автотранспортних підприємств нормативно-правова база набуває ще більшої ваги, адже дана сфера має низку особливостей: постійні розрахунки з постачальниками пального, оплата послуг ремонту та технічного обслуговування, розрахунки із замовниками транспортних послуг, а також специфічні податкові зобов’язання.

Законодавчу основу становлять:

– Цивільний кодекс України;
– Господарський кодекс України;
– Податковий кодекс України.

У Цивільному кодексі [66] закріплено базове визначення зобов’язання як правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов’язана вчинити на користь іншої сторони (кредитора) певну дію або утриматися від дії, а кредитор має право вимагати виконання цього обов’язку. Кодекс встановлює види зобов’язань (договірні, позадоговірні), принципи їх виконання, строки погашення та наслідки невиконання. Для автотранспортних підприємств ці

положення мають практичне значення у сфері укладення договорів перевезення, оренди транспорту, постачання пального та запасних частин.

Господарський кодекс [10] розглядає зобов'язання в аспекті господарської діяльності. Він визначає порядок укладення господарських договорів, регулює відносини між суб'єктами господарювання, передбачає відповідальність за порушення договірних умов. Зокрема, автотранспортні підприємства при укладанні договорів з контрагентами повинні керуватися саме цими нормами, адже вони регулюють порядок розрахунків, строки погашення заборгованості та наслідки прострочення.

Особливе місце у системі регулювання займає Податковий кодекс України [38], який визначає порядок виникнення податкових зобов'язань. Для транспортної галузі це насамперед зобов'язання з податку на додану вартість (ПДВ), податку на прибуток, акцизного податку на пальне, а також екологічного податку. Податкові зобов'язання є складовою поточних зобов'язань підприємства та безпосередньо впливають на його фінансовий результат.

Базовим нормативним документом, що визначає правила організації обліку в Україні, є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [45]. У ньому закріплені принципи обліку – обачності, повного висвітлення, автономності, превалювання сутності над формою тощо. У контексті зобов'язань важливою є вимога достовірності та своєчасності відображення зобов'язань у звітності, адже саме вони характеризують фінансову стійкість підприємства та рівень його ліквідності.

Закон визначає обов'язок підприємств вести облік усіх зобов'язань незалежно від строків їх погашення, а також надавати користувачам фінансової звітності повну інформацію про наявні борги. Для автотранспортних підприємств це особливо актуально, оскільки велика частка поточних зобов'язань формується внаслідок постійних кредиторських розрахунків з постачальниками пального, автозапчастин та ремонтних послуг.

Серед НП(С)БО центральне місце займає НП(С)БО 11 [52]. У ньому наведено визначення зобов'язань як заборгованості підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої призведе до зменшення ресурсів підприємства. Важливою є класифікація зобов'язань на довгострокові та поточні. Поточними визнаються ті, що підлягають погашенню протягом операційного циклу або протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Крім НП(С)БО 11, суттєве значення мають:

– НП(С)БО 1 – визначає структуру фінансової звітності та порядок розкриття інформації про зобов'язання [47];

– НП(С)БО 16 – регламентує формування витрат, що виникають у зв'язку з виконанням зобов'язань [55];

– НП(С)БО 13 – регулює порядок обліку зобов'язань у формі позик, кредитів, векселів [53].

Для автотранспортних підприємств ці стандарти забезпечують нормативне підґрунтя для відображення у звітності розрахунків із постачальниками пального, ремонтних організацій, бюджетом та працівниками.

З огляду на процес гармонізації національної системи обліку з міжнародною, важливо враховувати норми МСФЗ. Зокрема:

– IAS 1 «Presentation of Financial Statements» визначає порядок представлення зобов'язань у фінансовій звітності та вимоги до їх класифікації на поточні й непоточні;

– IAS 37 «Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets» регламентує порядок формування резервів, визнання умовних зобов'язань і їх розкриття;

– IFRS 9 «Financial Instruments» встановлює правила обліку фінансових зобов'язань, включаючи кредити та позики.

Використання міжнародних стандартів дозволяє забезпечити більшу прозорість та порівнюваність звітності українських підприємств з

іноземними, що є важливим у разі залучення інвестицій чи участі у міжнародних проєктах.

Особливістю обліку зобов'язань на автотранспортних підприємствах є необхідність урахування спеціального законодавства. Важливе місце тут займає Закон України «Про автомобільний транспорт» [44], який визначає правові засади організації перевезень, умови ліцензування, порядок укладення договорів перевезення пасажирів і вантажів. Виникнення зобов'язань за договорами перевезення безпосередньо регулюється цим законом.

Крім того, Міністерством інфраструктури України затверджуються нормативні акти щодо порядку оформлення товарно-транспортних накладних, актів виконаних робіт тощо. Саме ці документи є первинною підставою для визнання зобов'язань у бухгалтерському обліку.

Також для автотранспортних підприємств актуальними є нормативи з обліку та списання пального, порядок формування резервів на ремонт транспортних засобів, правила розрахунків за плату за користування дорогами чи екологічні збори. Усі ці зобов'язання мають бути відображені у фінансовій звітності відповідно до вимог НП(С)БО.

Національна нормативна база України з бухгалтерського обліку поточних зобов'язань у цілому узгоджується з вимогами МСФЗ. Водночас у міжнародних стандартах відсутні чітко визначені положення щодо методики оцінки поточних зобов'язань за їх видами для відображення у звіті про фінансовий стан. Це пояснюється тим, що МСФЗ мають концептуальний характер і містять загальні принципи ведення обліку, залишаючи простір для професійного судження та адаптації до національної практики.

Натомість НП(С)БО повинні забезпечувати детальне регламентування всіх аспектів обліку поточних зобов'язань – від моменту їх визнання до порядку оцінки та відображення у фінансовій звітності. Саме така деталізація дозволяє забезпечити єдність підходів, достовірність облікових даних і прозорість фінансової інформації, що є необхідною умовою ефективного

управління підприємством.

Іншою проблемою є недостатня деталізація порядку формування резервів у національних стандартах, що ускладнює їх застосування автотранспортними підприємствами, які мають значні витрати на утримання та ремонт транспортних засобів.

У сфері податкових зобов'язань складність полягає у частих змінах законодавства, що створює труднощі у веденні обліку та формуванні достовірної звітності.

Таким чином, нормативно-правова база регулювання обліку поточних зобов'язань охоплює комплекс актів різного рівня – від загальнодержавних законів до спеціальних галузевих нормативів. Вона забезпечує методологічну основу для відображення у бухгалтерському обліку всіх видів поточних зобов'язань – від кредиторської заборгованості за товари та послуги до податкових і соціальних зобов'язань. Для автотранспортних підприємств специфіка полягає у необхідності врахування особливих правил документального оформлення перевезень, обліку пального та ремонту транспортних засобів. Водночас існують певні проблеми у гармонізації національних стандартів із міжнародними, що потребує подальшого вдосконалення нормативно-правового регулювання.

1.3 Теоретичні аспекти аналізу поточних зобов'язань на підприємстві

Поточні зобов'язання є одним із ключових елементів фінансової структури підприємства. Вони відображають ті боргові зобов'язання, які підлягають погашенню протягом операційного циклу або протягом 12 місяців з дати балансу. Економічне значення поточних зобов'язань полягає у тому, що вони забезпечують операційну діяльність підприємства, дозволяючи здійснювати виробничі та торговельні процеси без необхідності

залучення додаткових джерел фінансування.

Для автотранспортних підприємств особливе значення мають поточні зобов'язання, пов'язані з придбанням пального, оплати послуг з технічного обслуговування та ремонту транспортних засобів, орендою або лізингом обладнання та транспорту, а також розрахунками з працівниками. Своєчасне виконання цих зобов'язань безпосередньо впливає на платоспроможність та фінансову стійкість підприємства, оскільки прострочення платежів може призвести до призупинення перевезень, штрафних санкцій та додаткових фінансових витрат.

Фінансове значення поточних зобов'язань також проявляється у впливі на ліквідність підприємства. Високий рівень короткострокових зобов'язань при недостатньому обсязі оборотних активів створює ризик дефіциту грошових коштів. З іншого боку, ефективне використання поточних зобов'язань може слугувати інструментом управління фінансовими потоками, дозволяючи оптимізувати періодичність платежів і уникнути непотрібного фінансування.

Метою аналізу позикового капіталу є визначення обсягу, структури та способів залучення позикових ресурсів підприємством, а також оцінка ефективності їх використання [64, с. 61].

Можна виділити три основні функції аналізу поточних зобов'язань. Дані функції зображені на рисунку 1.2.

Функції аналізу поточних зобов'язань		
Оцінювальна	Діагностична	Прогнозна
Визначення ступеню відповідності фактичного стану економічної системи її передбаченим чи теоретично обґрунтованим розмірам	Встановлення причиннонаслідкових зв'язків економічної системи, її змін та впливу факторів на ці зміни	Забезпечення розрахунку невикористаних запасів та пояснення потенційних можливостей відносно приведення економічної системи в необхідний стан

Рисунок 1.2 – Функції аналізу поточних зобов'язань

Таким чином, аналіз поточних зобов’язань є важливим елементом управління підприємством, оскільки він дає змогу оцінити фінансову стійкість, платоспроможність і ефективність використання ресурсів.

Для проведення об’єктивної й неупередженої аналітичної оцінки зобов’язань важливу роль відіграє якісне інформаційне забезпечення. Основними джерелами даних для такого аналізу є матеріали оперативного, бухгалтерського та статистичного обліку, а також звітність підприємства. Головним елементом інформаційної бази при аналізі зобов’язань виступає бухгалтерський баланс [64, с. 61].

Для забезпечення достовірності та об’єктивності результатів аналізу поточних зобов’язань необхідно, щоб він відповідав основним критеріям оцінювання. Перелік цих критеріїв і їх характеристику наведено на рисунку 1.3.

Вимоги до аналізу поточних зобов’язань	
	Системний підхід
	Оперативність
	Систематичність
	Принцип пріоритетності
	Дієвість
	Об’єктивність
	Наочність

Рисунок 1.3 – Вимоги до аналізу поточних зобов’язань

Аналіз поточних зобов’язань здійснюється за допомогою комплексної системи показників, які дозволяють оцінити їх динаміку, структуру та вплив на фінансовий стан підприємства.

До основних структурних показників відносяться:

– структура поточних зобов’язань за видами: кредиторська заборгованість перед постачальниками, податкові зобов’язання, розрахунки з працівниками, короткострокові кредити та позики, резерви та умовні зобов’язання;

– структура за строками погашення: до 30, 60, 90 днів. Для автотранспортних підприємств важливо знати строки розрахунків за пальне та ремонтні послуги, оскільки від цього залежить безперервність перевезень.

У науковій літературі існують різні підходи до визначення сутності поняття «ліквідність підприємства». Узагальнення наукових поглядів дало змогу виокремити кілька підходів, згідно з якими ліквідність трактується як: здатність активів швидко перетворюватися на грошові кошти; можливість підприємства своєчасно виконувати поточні зобов'язання; спроможність забезпечувати фінансування власної діяльності [28, с. 15].

Отже, показник платоспроможності підприємства безпосередньо залежить від наявності грошових коштів на його рахунках. Ліквідність же характеризується структурою та обсягом різних видів оборотних активів підприємства, які виконують певні функції в забезпеченні його фінансової стабільності. Основні функції ліквідності подано на рисунку 1.4.

Основні функції ліквідності			
Визначення відповідності цільовим параметрам та потенційним можливостям, виявлення тенденцій, локальних та закономірних змін і їхньої інтенсивності, впливу чинників на ці зміни	Контроль за виконанням прийнятих управлінських рішень, ефективністю використання ресурсів та дотриманням соціальних норм і стандартів	Визначення різного роду відхилень від норм, можливості виникнення несприятливих та ризикових ситуацій, їх динаміки, зокрема факторів, що на них мають вплив	Виявлення потенційних можливостей зміни і розвитку ліквідності й платоспроможності підприємств, регульованих факторів, шляхів та засобів їх реалізації

Рисунок 1.4 – Основні функції ліквідності

Аналіз ліквідності передбачає оцінку здатності підприємства своєчасно виконувати поточні зобов'язання. Основними показниками є:

– коефіцієнт покриття поточних зобов'язань оборотними активами

(Current Ratio) (формула 1.1):

$$\text{Current Ratio} = \frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (1.1)$$

– коефіцієнт швидкої ліквідності (Quick Ratio) (формула 1.2):

$$\text{Quick Ratio} = \frac{\text{Оборотні активи} - \text{Запаси}}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (1.2)$$

Ці показники дозволяють оцінити, наскільки підприємство здатне погасити короткострокові зобов'язання за рахунок ліквідних ресурсів.

Важливо аналізувати горизонтальні та вертикальні зміни поточних зобов'язань:

– горизонтальний аналіз показує зміну сум зобов'язань у динаміці кількох періодів;

– вертикальний аналіз визначає частку окремих видів зобов'язань у загальній сумі, що дозволяє оцінити структуру і пріоритетність платежів.

Для комплексної оцінки використовуються:

– коефіцієнтний аналіз;

– аналіз динаміки та структури;

– порівняння з галузевими нормативами та внутрішніми стандартами підприємства.

Несвоєчасне виконання поточних зобов'язань створює фінансові та операційні ризики. До основних ризиків належать:

– ризик неплатоспроможності та дефіциту грошових коштів – виникає при перевищенні поточних зобов'язань над ліквідними активами;

– штрафні санкції та пеня – наслідки прострочення розрахунків з бюджетом або контрагентами;

– вплив сезонності та коливання цін – для автотранспортних підприємств характерні коливання вартості пального та запасних частин, що

впливають на суму зобов’язань;

– вплив кредитної політики постачальників – затримки платежів або зміна умов розрахунків можуть призвести до додаткових витрат.

Для зменшення ризиків підприємства застосовують системи управління грошовими потоками, планування платежів, розробку резервів та страхування ризиків.

Для автотранспортного підприємства специфіка поточних зобов’язань визначається характером операційної діяльності:

– велика частка зобов’язань формується за рахунок закупівлі пального та мастильних матеріалів;

– значні витрати пов’язані з технічним обслуговуванням та ремонтом транспортних засобів;

– розрахунки з працівниками включають не тільки зарплату, а й премії, відпускні та соціальні внески;

– зобов’язання перед бюджетом включають ПДВ, акцизи на пальне, податок на прибуток та інші платежі.

Особливості аналізу полягають у наступному:

– необхідність детального структурного аналізу зобов’язань за видами, оскільки різні категорії мають різні строки погашення та ризики;

– використання горизонтального та вертикального аналізу для контролю динаміки боргів і своєчасного планування платежів;

– оцінка ліквідності та платоспроможності з урахуванням специфіки автотранспортного підприємства, де готівкові кошти та ліквідні активи часто обмежені;

– формування резервів під умовні зобов’язання, пов’язані з ремонтом транспорту або спірними договорами перевезень.

Таким чином, аналіз поточних зобов’язань на автотранспортному підприємстві дозволяє своєчасно виявляти фінансові ризики, оптимізувати платежі та забезпечувати стабільність операційної діяльності.

РОЗДІЛ 2
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ НА АВТОТРАНСПОРТНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ»

2.1 Організаційно-економічна характеристика автотранспортного підприємства

ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» (код ЄДРПОУ 32786081) є окремою юридичною особою, що має власну систему бухгалтерського обліку та звітності, самостійний баланс, розрахунковий та інші банківські рахунки.

Підприємство зареєстроване 13 січня 2004 року й функціонує відповідно до Статуту. У Статуті визначено найменування та місцезнаходження товариства, склад засновників, основні цілі й напрями діяльності, порядок формування майна, коштів і прибутку, а також умови реорганізації та припинення діяльності.

Уповноваженою особою ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» є Топольян А. А.

ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» зареєстровано за адресую 70450, Україна, Запорізький р-н, Запорізька обл., селище міського типу Кушугум, вул. Колгоспна, буд. 15а.

ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» є підприємством транспортної сфери, що надає послуги з перевезення пасажирів на приміських та міських маршрутах.

Підприємство маю діючу транспортну ліцензію на внутрішні перевезення пасажирів автобусами.

Основний вид діяльності – 49.31 Пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення.

Інші види діяльності:

– технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів;

– діяльність посередників у торгівлі паливом, рудами, металами та промисловими хімічними речовинами;

– спеціалізована медична практика;

– оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами;

– роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами;

– роздрібна торгівля пальним;

– роздрібна торгівля одягом у спеціалізованих магазинах;

– надання послуг таксі.

ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» обслуговує населення Запорізької області, зокрема маршрути:

– смт Кушугум – м. Запоріжжя;

– маршрути з Товариської, Бородінського, Малого Ринку тощо.

Послуги переважно надаються населенню, але також є комерційні перевезення за окремими договорами.

Статутний капітал підприємства складає 20 500 грн. Він розподілений між 3 власниками – фізичними особами, а саме:

– Котляров Сергій Вікторович – 12 300 грн (60%);

– Бугрім Ігор Володимирович – 4 100 грн. (20%);

– Топольян Артем Арменакович – 4 100 грн. (20%).

Схематичне зображення структури власності наведена в Додатку А.

Підприємство є платником податку на прибуток, а також платник ПДВ, діюче свідоцтво № 327860808081.

Бухгалтерський облік на підприємстві організовано відповідно до вимог Законів України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [45], Податкового кодексу України [38], а також НП(С)БО, а також інших нормативно-правових актів, що регулюють фінансову, податкову та

управлінську звітність підприємств.

ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» застосовує загальну систему оподаткування та веде повний бухгалтерський облік. Воно належить до малих підприємств. Це передбачає комплексне відображення всіх господарських операцій, складання пакету фінансової звітності для малих підприємств (форма №1-м «Баланс», форма №2-м «Звіт про фінансові результати») (Додатки В, Д) та дотримання єдиних правил обліку згідно з НП(С)БО.

Фінансова звітність складається щорічно, подається до Державної податкової служби, органів статистики та інших установ у встановлені терміни.

Облік ведеться із застосуванням журнально-ордерної форми обліку, яка передбачає групування інформації за господарськими операціями в облікових регістрах.

Для автоматизації облікових процесів використовується бухгалтерська програма Дебет Плюс, яка дозволяє забезпечити точне і своєчасне відображення операцій, формування первинних документів, регістрів обліку, податкових і фінансових звітів.

Облікову політика підприємства затверджена наказом №2/01 від 5 січня 2024 року (Додаток Б). Даний наказ розроблено відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» [45], НП(С)БО, Плану рахунків бухгалтерського обліку №291 від 30.11.1999 р. [37], а також інших чинних нормативно-правових актів.

Облікова політика є основоположним документом, що визначає організаційні та методичні засади ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Вона охоплює наступні основні аспекти:

1. Основні засоби та нематеріальні активи:

– підприємство визнає основні засоби, нематеріальні активи та інші необоротні активи згідно з НП(С)БО 7 [48] та НП(С)БО 8 [49];

– встановлено межу для віднесення об’єктів до складу малоцінних

необоротних активів – 1000 грн.;

– ліквідаційна вартість основних засобів враховується під час розрахунку амортизації;

– для амортизації застосовуються різні методи залежно від групи активів, зокрема:

а) для ПММ, автомобільних шин – прямолінійний;

б) для машин і обладнання – метод зменшення залишкової вартості.

– переоцінка об'єктів здійснюється щорічно за умови індексації згідно з ПКУ.

2. Запаси:

– облік та оцінка запасів ведеться відповідно до НП(С)БО 9 [50];

– придбані (отримані) запаси зараховуються на баланс за первісною вартістю;

– запаси, що використовуються понад один рік, визнаються як необоротні активи;

– облік запасів ведеться за найменуванням або однорідною групою.

3. Грошові кошти та розрахунки:

– облік готівки, авансів, витрат на пальне та витрат на перевезення здійснюється відповідно до звіту про рух грошових коштів (форма №3);

– безготівкові розрахунки ведуться згідно з чинним законодавством та внутрішніми регламентами.

4. Дохід і витрати:

– визнання доходів здійснюється згідно з НП(С)БО 15 [54];

– витрати обліковуються відповідно до НП(С)БО 16 [55] та поділяються на прямі й непрямі;

– витрати на оплату праці, соціальні внески, амортизацію та інші експлуатаційні витрати розподіляються між виробничими підрозділами.

5. Оцінка завершеності наданих послуг:

– дохід визнається на дату підписання акту взаєморозрахунків (наданих послуг, виконаних робіт);

– обсяг доходу визначається після аналізу ступеня завершеності виконання зобов’язань перед клієнтом.

6. Резерви та зобов’язання:

– підприємство створює резерви на гарантійні зобов’язання, страхування, майбутні витрати та інші передбачувані обставини;

– зобов’язання визнаються в момент виникнення зобов’язання перед контрагентом або державою.

7. Організаційні аспекти обліку:

– забезпечено використання єдиних форм первинних документів;

– встановлено порядок зберігання облікових документів, їх передачі до архіву, формування регістрів;

– облік ведеться відповідно до Плану рахунків, усі операції реєструються в хронологічному порядку.

8. Відповідальні особи:

– відповідальність за ведення бухгалтерського обліку покладено на головного бухгалтера;

– контроль за виконанням наказу здійснює директор підприємства.

Організаційна структура управління підприємства виступає як фундаментальна основа, що визначає порядок розподілу завдань між окремими підрозділами та механізми координації їхньої діяльності для досягнення загальних цілей. Саме в межах цієї системи реалізуються всі управлінські процеси підприємства – від планування і розробки нових продуктів до їх виробництва та реалізації. У виконанні цих функцій задіяні всі рівні персоналу, починаючи з керівного складу і закінчуючи рядовими працівниками.

Організаційна структура підприємства є лінійно-функціональною і складається з трьох основних підрозділів: адміністрація (рис. 2.1), бухгалтерія (рис. 2.2) та МОП (матеріально-оперативний персонал) (рис.2.3). Така структура забезпечує чіткий розподіл функцій управління, обліку та оперативної діяльності.

Рисунок 2.1 – Блок-схема організаційної структури підприємства (підрозділ адміністрація)

Адміністративне управління підприємством здійснюється директором, який координує діяльність усіх підрозділів. У підпорядкуванні директора знаходяться такі посадові особи:

– інспектор з кадрів – відповідає за ведення кадрової документації, облік персоналу, оформлення прийому, переведення та звільнення працівників;

– інженер з охорони праці – здійснює контроль за дотриманням правил охорони праці, проводить інструктажі та перевірки;

– юристконсультант – забезпечує правовий супровід діяльності підприємства, розглядає договори, захищає інтереси підприємства у правовому полі.

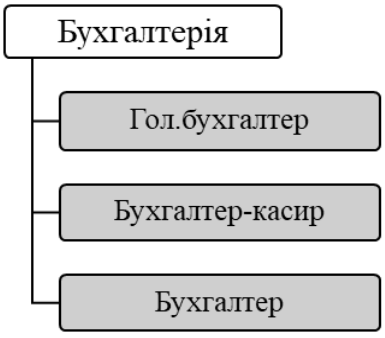

Рисунок 2.2 – Блок-схема організаційної структури підприємства (підрозділ бухгалтерія)

Бухгалтерська служба виконує функції фінансового обліку, складання звітності та контролю за рухом грошових коштів:

– головний бухгалтер – організовує бухгалтерський облік на підприємстві, відповідає за достовірність фінансової звітності;

– бухгалтер-касир – веде касові операції, працює з готівковими коштами;

– бухгалтер – здійснює облік господарських операцій, формує аналітичну інформацію.

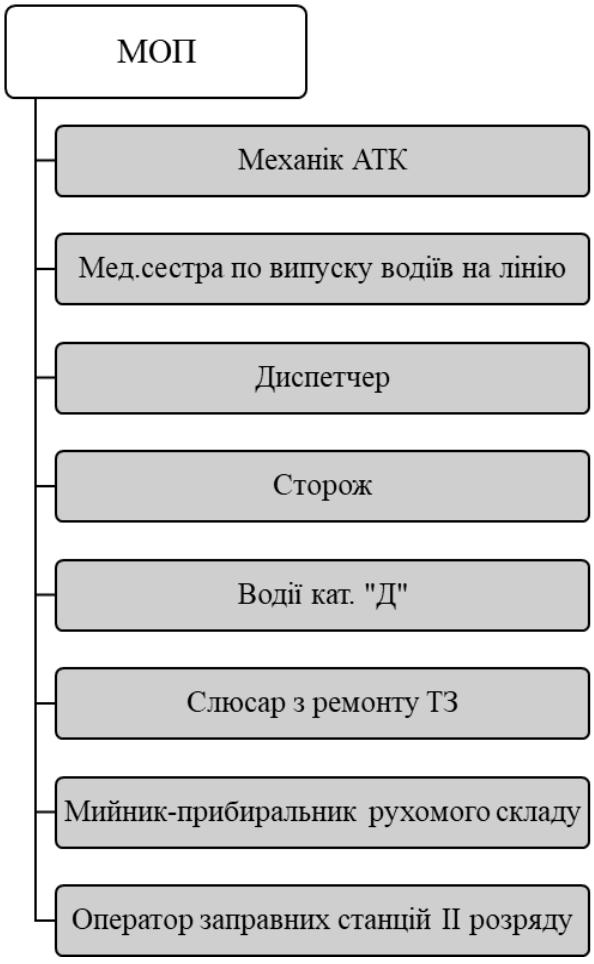

Рисунок 2.3 – Блок-схема організаційної структури підприємства (підрозділ МОП)

МОП забезпечує виробничо-операційну діяльність підприємства та охоплює такі посади:

– механік автотранспортного комплексу (АТК) – контролює технічний стан автотранспорту;

– медична сестра по випуску водіїв на лінію – здійснює медичний огляд перед рейсом;

– диспетчер – координує рух транспортних засобів;

– сторож – відповідає за охорону об’єктів;

– водії категорії «Д» – забезпечують перевезення відповідно до завдань підприємства;

– слюсар з ремонту ТЗ – виконує ремонтні роботи;

– мийник-прибиральник рухомого складу – займається очищенням транспорту;

– оператор заправних станцій II розряду – відповідає за заправку техніки пальним.

Організаційна структура автотранспортного підприємства побудована таким чином, щоб забезпечити ефективне управління всіма аспектами діяльності, раціональне використання ресурсів та стабільне функціонування виробничих процесів. Вона спрямована на досягнення високої результативності роботи підрозділів, дотримання вимог трудового законодавства, правил охорони праці, техніки безпеки та екологічних норм.

Основними напрямами діяльності автотранспортного підприємства є надання транспортних послуг різного виду – перевезення пасажирів, вантажів, виконання спеціалізованих транспортних робіт – а також забезпечення належного технічного стану рухомого складу. Для цього підприємство організовує постійне постачання транспортних засобів паливом, мастильними матеріалами, запасними частинами, шинами, акумуляторами, технічними рідинами та іншими матеріальними ресурсами, необхідними для безперервного функціонування.

Крім того, значна увага приділяється управлінню фінансовими ресурсами, аналізу витрат на експлуатацію транспорту, плануванню потреби в паливно-енергетичних матеріалах і запчастинах, а також підвищенню рівня

безпеки руху та культури обслуговування клієнтів.

Такий підхід дозволяє забезпечити безперебійну роботу автотранспортного підприємства, зменшити виробничі ризики, підвищити якість послуг і конкурентоспроможність на ринку транспортних перевезень. Для більш детального аналізу роботи підприємства, розглянемо та розрахуємо основні економічні показники (табл. 2.1-2.2), які будуть характеризувати фінансовий стан підприємства, ефективність роботи працівників, а також основну діяльність. Вихідні дані були взяті з фінансової звітності підприємства за 2023-2024 рр. (Додатки В, Д).

Таблиця 2.1 – Основні економічні показники ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» за 2022-2024 рр.

Показники	Рік			Середній абсолютний приріст
	2022	2023	2024	
Чистий дохід від реалізації товарів, тис. грн.	1180,8	1975,9	3153,8	986,5
Собівартість реалізованих товарів, тис. грн.	1043,6	663,8	909,5	–67,1
Чистий прибуток підприємства, тис. грн.	-1979,0	-595,0	-175,4	901,8
Валюта балансу, тис. грн.	318,3	317,5	319,0	0,35
Власний капітал, тис. грн.	-5 825,9	-6 420,9	-6 596,2	–385,15

Аналіз динаміки основних фінансових показників діяльності ТОВ «Приміські сполучення» за 2022–2024 рр. свідчить про поступове покращення фінансових результатів і певну стабілізацію діяльності підприємства. Так, чистий дохід від реалізації товарів має стійку тенденцію до зростання – середній абсолютний приріст становить 986,5 тис. грн, що свідчить про розширення обсягів перевезень та покращення позицій підприємства на ринку транспортних послуг.

Разом з тим, собівартість реалізованих товарів у середньому знижується на 67,1 тис. грн, що вказує на ефективніше використання ресурсів та оптимізацію витрат. Особливо позитивною є динаміка чистого прибутку,

який, незважаючи на від'ємне значення упродовж досліджуваного періоду, демонструє суттєве покращення: середній приріст становить 901,8 тис. грн, тобто збитковість діяльності поступово скорочується.

Валюта балансу зросла з 318,3 тис. грн у 2022 р. до 319,0 тис. грн у 2024 р., що свідчить про стабільний рівень активів підприємства та збереження операційного потенціалу. Водночас спостерігається подальше скорочення власного капіталу (середній приріст має від'ємне значення – 385,15 тис. грн), що зумовлено накопиченими збитками попередніх періодів і свідчить про необхідність підвищення фінансової стійкості підприємства.

Основні економічні показники ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» за 2022-2024 рр. розраховані та зібранім у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Основні економічні показники ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» за 2022-2024 рр.

№	Показник	Рік		
		2022	2023	2024
Аналіз ліквідності підприємства				
1.	Коефіцієнт покриття	0.05	0.05	0.05
2.	Коефіцієнт швидкої ліквідності	0.05	0.05	0.05
3.	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0.00	0.00	0.00
Аналіз платоспроможності підприємства				
1.	Коефіцієнт фінансової стійкості	-18.30	-18.30	-18.30
2.	Коефіцієнт забезпеченості влсними оборотними коштами	-20.22	-20.22	-20.22
3.	Коефіцієнт маневренстоі власного капіталу	1.00	1.00	1.00
Аналіз рентабельності підприємства				
1.	Коефіцієнт рентабельності активів	-12.15	-12.15	-12.15
2.	Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	0.66	0.66	0.66
3.	Коефіцієнт рентабельності продукції	-1.27	-1.27	-1.27

Показники ліквідності залишаються критично низькими протягом усього періоду.

Коефіцієнт покриття становить близько 0,05, що свідчить про недостатній рівень забезпеченості поточних зобов'язань оборотними активами.

Коефіцієнт швидкої ліквідності перебуває на тому самому рівні, а абсолютна ліквідність практично дорівнює нулю, тобто підприємство не має

достатнього запасу грошових коштів для негайних розрахунків.

Попри це, показники залишаються стабільними, що може свідчити про підтримання мінімального рівня платоспроможності.

Розраховані коефіцієнти фінансової стійкості вказують на значну залежність від позикових коштів.

Коефіцієнт фінансової стійкості має від'ємне значення, тобто власний капітал є негативним, і діяльність фінансується переважно за рахунок кредиторів.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами також від'ємний, що підтверджує нестачу власних фінансових ресурсів.

Фактична фінансова незалежність відсутня, а структура балансу залишається ризиковою.

Підприємство працює зі збитками протягом усього періоду аналізу.

Рентабельність активів поступово зростає протягом розглянутого періоду від -12,15 % у 2022 році до -1,86 % у 2024 році, що свідчить про скорочення збитковості.

Рентабельність власного капіталу та рентабельність продукції залишаються низькими й від'ємними, тобто діяльність поки що не приносить прибутку.

Попри це, поступове покращення показників може бути ознакою оптимізації витрат або збільшення обсягів реалізації.

2.2 Особливості документального оформлення та організації обліку поточних зобов'язань на автотранспортному підприємстві

Організація документального забезпечення обліку поточних зобов'язань є важливою складовою системи бухгалтерського обліку автотранспортного підприємства. Документальне оформлення господарських

операцій, пов’язаних із виникненням, зміною та погашенням зобов’язань, забезпечує обґрунтованість облікових даних, правомірність дій суб’єктів господарювання, а також формування достовірної фінансової звітності.

Поточні зобов’язання підприємства охоплюють короткострокові зобов’язання, строк погашення яких не перевищує 12 місяців з дати балансу [13].

Для кожного виду зобов’язань застосовується відповідне документальне оформлення, що визначене чинним законодавством і внутрішніми нормативними актами підприємства.

Основними видами первинних документів, що використовуються для ведення фінансового обліку зобов’язань підприємства, є бухгалтерські розрахунки та довідки, платіжні доручення, платіжні вимоги-доручення, банківські виписки, прибуткові та видаткові касові ордери, а також інша документація, що може підтвердити факт здійснення господарських операцій.

До поточних зобов’язань належать:

– короткострокові кредити банків;

– поточна заборгованість за довгостроковими зобов’язаннями;

– короткострокові векселі видані; кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги;

– поточна заборгованість за розрахунками (з отриманих авансів, з бюджетом, з позабюджетних платежів, зі страхування, з оплати праці, з учасниками, з внутрішніх розрахунків);

– поточні забезпечення;

– інші поточні зобов’язання [13, с. 13].

Відповідно до стандартів обліку зобов’язання відображаються у пасиві балансу (табл. 2.3).

Згідно з даними таблиці 2.3, інформація щодо поточних зобов’язань у балансі представлена у зрозумілому та структурованому вигляді, що забезпечує її доступність для широкого кола користувачів.

Таблиця 2.3 – Відображення поточних зобов’язань у Балансі (Звіті про фінансовий стан (Форма №1-м))

Назва статті балансу	Код рядка у балансі	Код рахунку
Короткострокові кредити банків	1600	60
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов’язаннями	1610	61
товари, роботи, послуги	1615	63
розрахунки з бюджетом	1620	64
у т.ч. з податку на прибуток	1621	
розрахунки зі страхування	1625	65
розрахунки з оплати праці	1630	66
Доходи майбутніх періодів	1665	69
Інші поточні зобов’язання	1690	685
Всього за розділом	1695	X

Як зовнішні, так і внутрішні користувачі фінансової звітності мають змогу проаналізувати потенційні ризики та можливі витрати, пов’язані з погашенням поточних зобов’язань. В умовах активної фінансово-господарської діяльності підприємства виникає значна кількість різновидів зобов’язань, що спричиняє наявність великої кількості кредиторів. Це, у свою чергу, вимагає більш глибокого вивчення підходів до класифікації зобов’язань, а також удосконалення існуючої системи їхнього обліку шляхом внесення уточнень і доповнень. У подальшому розглянемо особливості формування та структуру поточних зобов’язань на прикладі базового підприємства.

На підприємстві для оформлення та підтвердження зобов’язань використовуються такі основні документи:

– договори з постачальниками (підрядниками) – визначають обсяги, умови постачання товарів, виконання робіт, надання послуг, терміни оплати та відповідальність сторін;

– податкові та видаткові накладні – підтверджують факт отримання товарів або послуг і використовуються як підстава для виникнення зобов’язань перед постачальниками;

– акти приймання-передачі робіт (послуг) – підтверджують факт

виконання робіт, наданих послуг і є основою для нарахування витрат та визнання зобов’язань;

– платіжні доручення, виписки з банківського рахунку – відображають факт оплати або погашення заборгованості;

– розрахунково-платіжні відомості, штатні розписи, табелі обліку робочого часу – використовуються для нарахування зобов’язань з оплати праці;

– розрахунки з бюджетом оформлюються за допомогою декларацій (з ПДВ, з податку на прибуток, єдиного соціального внеску тощо), які є підставою для визнання зобов’язань перед бюджетом.

Усі первинні документи проходять внутрішню перевірку, затверджуються керівником або уповноваженими особами, після чого передаються до бухгалтерії для обробки та відображення в обліковій системі.

Погашення поточних зобов’язань оформлюється відповідними документами залежно від способу розрахунків:

– виписки банку з поточних рахунків – підтверджують факт оплати постачальнику, податковим органам, працівникам тощо;

– касові ордери (видаткові) – при здійсненні розрахунків через касу;

– відомості на виплату заробітної плати – при розрахунках з працівниками;

– акти звірки розрахунків з контрагентами – застосовуються для підтвердження погашення або залишків заборгованості;

– розрахунки податків і зборів – використовуються для звітності перед бюджетом.

Щоб забезпечити достовірність даних, всі документи зберігаються відповідно до строків, встановлених законодавством, із дотриманням правил архівного зберігання.

Облік розрахунків за короткостроковими кредитами ведеться на рахунку 60 «Короткострокові позики».

За кредитом рахунка 60 «Поточні зобов`язання» відображуються суми

одержаних короткострокових позик, за дебетом – погашення заборгованості за ними.

Рахунок 60 «Короткострокові позики» має такі субрахунки:

– 601 «Короткострокові кредити банків у національній валюті»;

– 602 «Короткострокові кредити банків в іноземній валюті»;

– 603 «Відстрочені короткострокові кредити банків у національній валюті»;

– 604 «Відстрочені короткострокові кредити банків в іноземній валюті»;

– 605 «Прострочені позики в національній валюті»;

– 606 «Прострочені позики в іноземній валюті» [37].

Для забезпечення своєї господарської діяльності підприємство здійснює придбання у постачальників виробничих запасів, основних засобів та інших товарно-матеріальних цінностей. У ході роботи також виникає потреба в отриманні різноманітних послуг і виконанні робіт. У результаті таких операцій у підприємства формується заборгованість перед постачальниками за отримані товари, роботи та послуги, яка, як правило, має поточний характер.

У ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» для узагальнення інформації про розрахунки з постачальниками та підрядниками передбачено пасивний рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», який має такі субрахунки:

– 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»;

– 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками» [37].

У процесі господарської діяльності підприємства виникають розрахункові взаємовідносини з постачальниками та підрядниками, які базуються на укладених договорах купівлі-продажу товарно-матеріальних цінностей, договорах підряду на виконання робіт або надання послуг.

До об’єктів обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками належать:

– постачальники – це юридичні або фізичні особи, які забезпечують підприємство товарно-матеріальними цінностями, надають послуги чи виконують роботи.

– підрядники – спеціалізовані підприємства або фізичні особи, що здійснюють будівельно-монтажні роботи на основі договорів підряду, зазвичай у межах капітального будівництва.

– промислово-фінансова група (ПФГ) – об'єднання, створене за рішенням Кабінету Міністрів України на визначений термін для реалізації державних програм розвитку пріоритетних галузей економіки, виробництва кінцевої продукції, а також для виконання міжнародних зобов'язань [19].

Постачання товарів супроводжується обов'язковою перевіркою якості, кількості та комплектності продукції відповідно до умов договору. Надходження матеріальних цінностей фіксується на підставі товарно-транспортних накладних та рахунків-фактур.

Приймання робіт або послуг, виконаних підрядниками, оформлюється актами приймання-передачі, в яких зазначаються обсяги, строки, якість виконаних робіт і їх вартість.

Оплата постачальникам і підрядникам за товари, роботи чи послуги, як правило, здійснюється безготівково – на підставі платіжних доручень через установи банків.

Організація оплати праці у ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» здійснюється на підставі: законодавчих та інших нормативних актів; галузевих (міжгалузевих), територіальних угод; колективних договорів; трудових договорів.

Залежно від основної ознаки (кількість праці або часу) розрізняють дві форми оплати праці:

– відрядну, коли в основу розрахунку плати беруть кількість виконаної роботи та розрахунку за її одиницю;

– почасову, згідно з якою з тарифною ставкою за час роботи або окладом оплачують затрачений на підприємстві час [14].

Кожна з цих форм має різновиди, пов’язані з матеріальними нагородами за кількісні чи якісні, індивідуальні чи колективні показники, або за результатами роботи (відрядно-преміальна, почасово – преміальна тощо).

Заробітна плата у ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» виплачується працівникам регулярно в робочі дні у строки, установлені законодавством, не рідше двох разів на місяць через проміжок часу, що не перевищує шістнадцяти календарних днів, та не пізніше семи днів після закінчення періоду, за який здійснюється виплата.

Нарахування і виплата заробітної плати здійснюється на підставі типових форм первинних документів (табл. 2.4).

Таблиця 2.4 – Документування розрахунків з оплати праці

Тип документів	Назва
Первинні документи	Подорожній лист автомобіля Табель обліку робочого часу Обліковий лист праці та виконаних робіт Наряд на відрядну роботу Розрахунок заробітної плати (оплати праці) Відомість інших доплат та утримань
Зведені документи	Книга обліку розрахунків з оплати праці Розрахунково-платіжна відомість

Розрахунки з оплати праці ведуть на синтетичному рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам». На цьому рахунку ведеться узагальнення інформації про розрахунки з персоналом із оплати праці за всіма її видами, а також розрахунки за неодержану персоналом у встановлений термін суму з оплати праці (розрахунки з депонентами).

Рахунок 66 «Розрахунки з оплати праці» має такі субрахунки:

– 661 «Розрахунки за заробітною платою»;

– 662 «Розрахунки з депонентами»;

– 663 «Розрахунки за іншими виплатами» [37].

Для забезпечення виплати заробітної плати працівникам підприємства, бухгалтер зобов’язаний здійснити відповідні утримання та нарахування податкових платежів.

Нарахування на заробітну плату становлять податкові зобов'язання, що сплачуються безпосередньо роботодавцем. Вони охоплюють майже всі види виплат найманим працівникам, включаючи заробітну плату. В Україні такі нарахування регламентуються у вигляді єдиного соціального внеску (ЄСВ), який забезпечує повний соціальний захист, гарантований чинним законодавством. До складу ЄСВ входять: пенсійне страхування (виплата пенсій), страхування на випадок тимчасової втрати працездатності (оплата лікарняних, догляд за дитиною тощо), а також страхування від нещасних випадків на виробництві (виплати у разі повної або часткової втрати працездатності) [40].

Утримання із заробітної плати – це податкові платежі, що вираховуються із суми нарахованого доходу працівника. Попри те, що ці суми стягуються із доходу працівника, відповідальність за їх перерахування до державного та місцевих бюджетів покладається на роботодавця.

До обов'язкових утримань входять:

– Податок на доходи фізичних осіб (далі ПДФО) – податок, що стягується з доходів фізичних осіб та надходить у місцевий бюджет міста, селища, тобто того місця, де зареєстроване підприємство. Якщо говорити про зарплату, яку отримують громадяни України, то його ставка буде дорівнювати 18%.

– Військовий збір (ВЗ) – утримання з ряду доходів, що діє до закінчення реформи Збройних сил України. Ставка ВЗ – 5%.

Для обліку розрахунків за сумами нарахованого податку з доходів фізичних осіб призначено субрахунком 641 «Розрахунки за податками» аналітичний рахунок «ПДФО», а для обліку військового збору – субрахунок 642 «Розрахунки за обов'язковими платежами» аналітичний рахунок «Військовий збір». За кредитом рахунку 64 «Розрахунки за податками й платежами» відображаються нараховані платежі до бюджету, за дебетом – перерахування в бюджет [14, с. 103].

Для обліку розрахунків за страхуванням призначено рахунок 65

«Розрахунки за страхуванням», який має наступні субрахунки:

– 651 «За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування»;

– 652 «За соціальним страхуванням»;

– 654 «За індивідуальним страхуванням»;

– 655 «За страхуванням майна» [37].

ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» виступає платником податку на додану вартість (ПДВ).

Відповідно до ПКУ діють три ставки податку на додану вартість: 20%, 7% 14% (з 01.03.2021 р.) та 0%, і встановлюються залежно від бази оподаткування.

Документальною підставою відображення господарських операцій у фінансовому обліку є «товарні» документи – накладні, рахунки, рахункифактури, товарно-транспортні накладні, акти виконаних робіт тощо. А податкова накладна є первинним документом і підставою для нарахування податкових зобов'язань із ПДВ у зв'язку з постачанням (продажем) товарів (робіт, послуг) у продавця-платника ПДВ, і одночасно – Ставки ПДВ Базова – 20% 7% 14% (з 01.03.2021 р.) 0% документальним доказом права на віднесення до податкового кредиту витрат зі сплати ПДВ під час придбання товарів у покупця – платника податку. Тому податкова накладна не може існувати окремо від так званих «товарних» документів або інших документів, що підтверджують факти господарського життя підприємства [14].

Для бухгалтерського обліку податку на додану вартість в у ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» передбачено такі субрахунки:

– 641 «Розрахунки за податками»;

– 643 «Податкові зобов'язання»;

– 644 «Податковий кредит» [37].

Отже:

– субрахунок 641 (ПДВ) призначений для обліку розрахунків із податку на додану вартість;

– субрахунок 643 – для обліку податкових зобов’язань із ПДВ, що виникають за правилами податкового законодавства у разі, якщо як перша подія в операції, що передбачає реалізацію, зафіксоване отримання авансу (передоплати) від покупця або замовника;

– субрахунок 644 – для обліку податкового кредиту з ПДВ, що виникає за правилами податкового законодавства у разі, якщо як перша подія в операції, що передбачає придбання, зафіксована видача авансу (передоплати) продавцю.

Для обліку розрахунків за іншими поточними зобов’язаннями призначено рахунок 68 «Розрахунки за іншими операціями».

На рахунку 68 «Розрахунки за іншими операціями» ведеться облік розрахунків за зобов’язаннями, що не можуть бути відображені на рахунках 63-67, зокрема:

– розрахунки, пов’язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу (680);

– розрахунки за авансами одержаними (681);

– внутрішні розрахунки (682);

– внутрішньогосподарські розрахунки (683);

– розрахунки за нарахованими відсотками (684);

– розрахунки з іншими кредиторами (685) [37].

Організація обліку зобов’язань на підприємстві має важливе значення, оскільки забезпечує постійний контроль за дотриманням строків виконання фінансових зобов’язань. Це, зокрема, стосується своєчасної оплати рахунків постачальників, розрахунків з бюджетом, фондами соціального страхування, виплати заробітної плати працівникам, а також погашення кредитів і нарахованих відсотків.

Раціонально побудована система бухгалтерського обліку зобов’язань сприяє ефективному управлінню фінансовими ресурсами підприємства. Вона дозволяє своєчасно виявляти найбільш вигідні форми та умови залучення позикових коштів, забезпечує контроль за виконанням зобов’язань перед

кредиторами та допомагає вжити заходів для мінімізації заборгованості.

У сучасних умовах цифрової трансформації господарської діяльності питання методичного забезпечення обліку поточних зобов'язань набуває особливої актуальності. Ефективне управління зобов'язаннями підприємства, оперативне реагування на зміни в податковому середовищі, своєчасна оплата постачальникам, бюджетам та іншим кредиторам неможливі без застосування інформаційних технологій.

Автоматизація облікових процесів дозволяє:

– мінімізувати вплив людського фактору;

– прискорити обробку первинної документації;

– забезпечити оперативний контроль за станом розрахунків;

– зменшити обсяг рутинної роботи бухгалтерського персоналу;

– підвищити достовірність звітних показників;

– інтегрувати аналітичні функції в процес управління зобов'язаннями [42].

Інформаційні системи бухгалтерського обліку дозволяють формувати не лише синтетичний, а й аналітичний облік поточних зобов'язань за контрагентами, строками оплати, договорами тощо.

На досліджуваному підприємстві облік поточних зобов'язань автоматизовано за допомогою програмного забезпечення Дебет Плюс.

Програма Дебет Плюс є інтегрованою системою автоматизації бухгалтерського обліку, яка забезпечує повний облік господарських операцій підприємства. Вона адаптована під вимоги національних стандартів бухгалтерського обліку та містить окремі модулі.

Ця програма дозволяє повністю автоматизувати всі облікові процеси, у тому числі:

– ведення обліку розрахунків із постачальниками, бюджетом, працівниками;

– формування первинних документів;

– автоматичне створення бухгалтерських проводок;

– формування аналітичних та регламентних звітів;

– контроль заборгованості й строків оплати.

В програмі реалізована двовимірна аналітика: по кожному рахунку можна налаштувати субконто – аналітичні розрізи, наприклад:

– контрагент;

– договір;

– документ;

– термін виконання;

– стаття витрат/доходів (у разі розширеної конфігурації).

Було досліджено практичне використання програмного забезпечення Дебет Плюс у процесі ведення обліку поточних зобов'язань. Ознайомлення з функціоналом програми відбувалося шляхом спостереження за реальними господарськими операціями, які здійснювали працівники бухгалтерії підприємства.

1. Внесення даних про нового контрагента.

Робота з контрагентами в програмі здійснюється через довідник «Контрагенти», який є частиною базової структури аналітичного обліку. Додавання нового контрагента відбувається через меню:

Головне меню → Довідники → Контрагенти → Додати.

У вікні створення нового запису заповнюються такі реквізити:

– Повна та скорочена назва контрагента;

– Код ЄДРПОУ / ІПН;

– Юридична та фактична адреса;

– Банківські реквізити (номер рахунку, найменування банку, МФО);

– Контактна інформація (телефон, email);

– Статус (постачальник, покупець, інше).

Після збереження даних контрагент автоматично підтягується до всіх документів, у яких виникають розрахунки з ним.

2. Реєстрація договору на постачання продукції.

Кожен контрагент має пов'язаний із ним договір, який необхідно

внести у відповідний довідник «Договори контрагентів». У картці договору зазначаються:

– номер та дата договору;

– предмет договору;

– умови оплати (відстрочка, передоплата, часткова оплата);

– строки дії;

– валюта розрахунків (у разі необхідності);

– спосіб закриття зобов’язань (по кожному документу або по договору в цілому).

Реєстрація договору дає змогу формувати звіти та відстежувати розрахунки по кожному договору окремо, забезпечуючи більш детальну аналітику.

3. Облік кредитів і нарахованих відсотків.

– отримання кредиту:

Після укладення кредитного договору підприємство отримує кошти на поточний рахунок від банківської установи. В бухгалтерському обліку це фіксується як виникнення зобов’язання перед банком.

Типовий документ у Дебет Плюс: «Банківська виписка» або «Надходження інших активів.

– нарахування відсотків за користування кредитом.

Відповідно до умов кредитного договору банк щомісячно або щоквартально нараховує відсотки за користування кредитними коштами. В Дебет Плюс це фіксується через операцію вручну або шаблон «Нарахування відсотків».

– сплата відсотків банку.

Після нарахування підприємство проводить сплату відсотків через банківський рахунок.

Документ у Дебет Плюс: «Платіжне доручення вихідне».

– погашення основної суми кредиту (тіла кредиту).

Погашення зобов’язання за основною сумою кредиту оформлюється

платіжним документом.

Приклад господарської операції (умовний, так як на ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» не було операцій з кредитом).

Підприємство 01.01.2025 отримало кредит у розмірі 500 000 грн на 1 рік під 12% річних з щомісячною оплатою відсотків.

Відповідності документів та бухгалтерських проводок з обліку операцій з кредитом банку сформовано у табл. 2.5.

Таблиця 2.5 – Відповідності документів та бухгалтерських проводок з обліку операцій з кредитом банку

Дата	Операція	Документ у Дебет Плюс	Бухгалтерське проведення	Сума, грн
01.01.2025	Отримано кредит	Банківська виписка	Дт 31 / Кт 60	500 000
31.01.2025	Нараховано відсотки	Операція вручну	Дт 951 / Кт 684	5 000
05.02.2025	Сплачено відсотки	Платіжне доручення	Дт 684 / Кт 31	5 000
31.12.2025	Погашено тіло кредиту	Платіжне доручення	Дт 60 / Кт 31	500 000

4. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками.

– отримання ТМЦ або послуг від постачальника

Документ в Дебет Плюс: «Надходження товарів і послуг» або «Акт виконаних робіт»

Приклад господарської операції:

10.06.2025 підприємство отримало 1 000 л дизельного пального від ТОВ «Нафтосервіс» на суму 60 000 грн (в т. ч. ПДВ – 10 000 грн).

Бухгалтерські проводки з обліку операцій надходження паливно-мастильних матеріалів (ПММ) сформовано у табл. 2.6.

Таблиця 2.6 – Бухгалтерські проводки з обліку операцій надходження паливно-мастильних матеріалів (ПММ)

№	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Оприбуткування пального	203	631	50 000
2	Відображено ПДВ	6412	631	10 000

Приклад господарської операції:

12.06.2025 отримано запчастини на суму 24 000 грн (в т. ч. ПДВ – 4 000 грн).

Бухгалтерські проводки сформовано у табл. 2.7.

Таблиця 2.7 – Бухгалтерські проводки з обліку операцій надходження запчастин

№	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Оприбуткування запчастин	207	631	20 000
2	Відображено ПДВ	6412	631	4 000

Приклад господарської операції:

15.06.2025 отримано акт на ремонт автобуса від СТО на суму 18 000 грн (ПДВ – 3 000 грн).

Бухгалтерські проводки сформовано у табл. 2.8.

Таблиця 2.8 – Бухгалтерські проводки з обліку отримання послуг СТО

№	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Витрати на ремонт	91	631	15 000
2	Вхідний ПДВ	6412	631	3 000

– попередня оплата (аванс) постачальнику.

Документ в Дебет Плюс: «Платіжне доручення вихідне».

Приклад господарської операції:

01.06.2025 передоплата за ремонт – 12 000 грн.

Бухгалтерські проводки з обліку операцій попередньої оплата за послуги сформовано у табл. 2.9.

Таблиця 2.9 – Бухгалтерські проводки з обліку попередньої оплата за послуги

№	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Передоплата	371	311	12 000
2	Нарахували суму податкового кредиту з ПДВ	641	644	2 000

Надалі при надходженні товарів проводиться залік.

Приклад господарської операції:

15.06.2025 оформлено послуги СТО на суму 18 000 грн, залік авансу 12 000 грн, доплата 6 000 грн.

Бухгалтерські проводки з обліку операцій заліку авансу при отриманні послуги сформовано у табл. 2.10.

Таблиця 2.10 – Бухгалтерські проводки з обліку заліку авансу при отриманні послуги

№	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Витрати на ремонт	91	631	15 000
2	ПДВ	6412	631	3 000
3	Залік авансу	631	371	12 000
4	Доплата	631	311	6 000

– остаточна оплата постачальнику після надходження товару.

Документ в Дебет Плюс: «Платіжне доручення вихідне»

Якщо оплата часткова – сальдо залишається відкритим до повного закриття.

– повернення товарів постачальнику.

Документ в Дебет Плюс: «Повернення постачальнику»

Приклад господарської операції:

24.06.2025 повернуто запчастину на суму 2 400 грн (ПДВ – 400 грн).

Бухгалтерські проводки з обліку операцій повернення запчастини постачальнику сформовано у табл. 2.11.

Таблиця 2.11 – Бухгалтерські проводки з обліку повернення запчастини постачальнику

№	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Сторнування запчастин	631	207	2 000
2	Сторнування ПДВ	631	6412	400

– нарахування курсової різниці (для валютних контрактів).

Документ: Операція вручну або «Регламентна операція»

– списання простроченої кредиторської заборгованості.

Документ у Дебет Плюс: «Операція вручну» (з доданим поясненням або розпорядженням директора).

Приклад господарської операції:

Підприємство станом на 30.06.2025 має заборгованість перед ТОВ «АвтоТехПостач» у сумі 6 000 грн, що виникла у травні 2021 року. Документи щодо зобов’язань відсутні, строк позовної давності минув, постачальник вимог не висуває. Рішенням керівника заборгованість визнано безнадійною та підлягає списанню.

Бухгалтерські проводки з обліку операцій списання простроченої кредиторської заборгованості сформовано у табл. 2.12.

Таблиця 2.12 – Бухгалтерські проводки з обліку списання простроченої кредиторської заборгованості

№	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Списано заборгованість постачальника після закінчення строку позовної давності	631	717	6 000

5. Облік розрахунків з працівниками та податками

– табелювання робочого часу.

Меню: Зарплата → Табель обліку робочого часу

Створюєш табель за місяць.

– нарахування заробітної плати.

Меню: Зарплата → Нарахування зарплати

Створюєш документ «Нарахування зарплати».

Місяць: квітень 2025

Система автоматично:

– розрахує основну ЗП

– додаткову (нічні, святкові, понаднормові)

– індексацію (якщо є)

Натискаєш: «Розрахувати» → «ОК»

Приклад господарської операції:

30.04.2025 нараховано заробітну плату працівникам (водії, механіки, диспетчери) за червень:

– Основна зарплата: 120 000 грн

– Додаткова (за нічні, святкові): 8 000 грн

– Індексація: 2 000 грн

– Всього нараховано: 130 000 грн

Бухгалтерські проводки з обліку операцій нарахування заробітної плати працівникам сформовано у табл. 2.13.

Таблиця 2.13 – Бухгалтерські проводки з обліку нарахування заробітної плати працівникам, ЄСВ

№	Категорія працівників	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Водії, механіки	23	661	100 000
2	Адміністрація	92	661	30 000
3	ЄСВ на зарплату водіїв і механіків	23	651	22 000
4	ЄСВ на зарплату адмінперсоналу	92	651	6 600
5	Утримано ПДФО	661	6411	23 400
6	Утримано військовий збір	661	642	6 500

– виплата зарплати.

Меню: Зарплата → Виплата зарплати

Обираєш спосіб виплати:

– через касу → формує ВКО;

– через банк → формує платіжне доручення.

Приклад господарської операції:

05.05.2025 виплачено заробітну плату працівникам за вирахуванням податків: 130 000 – 23 400 – 6 500 = 100 100 грн

Бухгалтерські проводки з обліку операцій виплати зарплати сформовано у таблиці 2.14.

Таблиця 2.14 – Бухгалтерські проводки з обліку виплати зарплати

№	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Виплата ЗП «на руки» на карту	661	311	100 100

– перерахування податків до бюджету.

Меню: Зарплата → Перерахування податків

Після нарахування створюєш платіжки на ПДФО, ВЗ, ЄСВ

Бухгалтерські проводки з обліку операцій перерахування податків сформовано у табл. 2.15.

Таблиця 2.15 – Бухгалтерські проводки з обліку перерахування податків

№	Вид податку	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	ПДФО	6411	311	23 400
2	Військовий збір	642	311	6 500
3	ЄСВ	651	311	28 600

6. Облік розрахунків за іншими поточними зобов’язаннями та підзвітними особами

– видача коштів підзвітній особі (рах. 372).

Це частина розрахунків за іншими зобов’язаннями, яка починається з видачі авансу працівнику.

Меню: Каса → Видатковий касовий ордер

Приклад господарської операції:

02.07.2025 водію видано 5 000 грн на закупівлю запчастин.

Бухгалтерські проводки з обліку операцій видача коштів підзвітній особі сформовано у табл. 2.16.

Таблиця 2.16 – Бухгалтерські проводки з обліку видачі коштів підзвітній особі

№	Операція	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Видано готівку під звіт	372	301	5 000

– оформлення авансового звіту.

Меню: Зарплата → Авансові звіти

Приклад господарської операції:

Авансовий звіт: працівник надав документи на суму 4 800 грн

Бухгалтерські проводки з обліку операцій оформлення авансового звіту сформовано у табл. 2.17.

Таблиця 2.17 – Бухгалтерські проводки з обліку оформлення авансового звіту

№	Операція	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Витрати на запчастини	207	372	4 800
2	Повернення лишку в касу	301	372	200

– нарахування страхової премії (наприклад, за КАСКО).

Меню: Операції → Операції, введені вручну/Надходження товарів та послуг

Приклад господарської операції:

05.07.2025 рахунок на 12 000 грн (в т. ч. ПДВ – 2 000 грн) за річне страхування автобусів.

Бухгалтерські проводки з обліку операцій з іншими кредиторами сформовано у табл. 2.18.

Таблиця 2.18 – Бухгалтерські проводки з обліку операцій з іншими кредиторами

№	Операція	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Витрати на страхування	92	685	10 000
2	Вхідний ПДВ	641	685	2 000

– утримання аліментів або штрафів.

Меню: Зарплата → Утримання

Приклад господарської операції:

У працівника утримано 25% від зарплати – 5 000 грн. за виконавчим

листом (аліментів).

Бухгалтерські проводки з обліку операцій утримання аліментів або штрафів сформовано у табл. 2.19.

Таблиця 2.19 – Бухгалтерські проводки з обліку утримання аліментів або штрафів

№	Операція	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Утримано аліменти	661	685	5 000

5. Формування звітності та аналіз кредиторської заборгованості

Для аналізу стану поточних зобов’язань підприємство формує низку звітів:

– оборотно-сальдова відомість по рахунку 63 – дозволяє визначити залишок заборгованості перед кожним постачальником;

– аналіз рахунку – дає змогу відслідковувати рух коштів по рахунках з деталізацією;

– відомість розрахунків із контрагентами – відображає всі відкриті зобов’язання з можливістю контролю термінів оплати;

– розшифровка кредиторської заборгованості – показує суму, строк утворення та ступінь прострочення зобов’язання.

Звіти автоматично оновлюються після проведення документів, і можуть експортуватися у форматах Excel або PDF.

6. Облік ПДВ та облікова політика.

У програмі реалізовано реєстр податкових накладних, який формується автоматично на підставі первинних документів постачання. Для кожної накладної вказується:

– дата;

– номер;

– сума з ПДВ та без ПДВ;

– постачальник;

– наявність реєстрації у ЄРПН.

На підприємстві також встановлено облікову політику, яка включає:

– спосіб оцінки запасів (середньозважена вартість, ФІФО);

– автоматичне визначення податкового кредиту;

– нарахування зобов’язань із податків у момент отримання документів.

Ці налаштування впливають на обчислення облікової та податкової бази, а також на звітність до ДПС.

У ході аналізу методичного забезпечення обліку поточних зобов’язань на підприємстві встановлено, що облік здійснюється із використанням програмного продукту Дебет Плюс, який забезпечує базовий рівень автоматизації облікових процесів. Програма дозволяє здійснювати облік розрахунків із постачальниками, підрядниками, бюджетом, фондами, працівниками, а також вести облік інших зобов’язань у межах доступного функціоналу.

Разом із тим, у сучасних умовах господарювання, коли зростає потреба в оперативному доступі до аналітичної інформації, інтеграції з банківськими системами, автоматичному формуванні податкової звітності та використанні хмарних технологій, існує об’єктивна необхідність оновлення або заміни існуючого програмного забезпечення на більш сучасне рішення.

Перехід на нові програмні платформи дозволить не лише оптимізувати облік поточних зобов’язань, а й забезпечить гнучкість, масштабованість і підвищить ефективність управління фінансовими процесами на підприємстві.

Таким чином, методичне забезпечення обліку поточних зобов’язань, побудоване на базі застарілих облікових програм, хоча й залишається функціональним, вже не повною мірою відповідає вимогам сучасного бізнес-середовища. Його модернізація або заміна на більш інноваційні рішення дозволить суттєво підвищити якість ведення бухгалтерського обліку, прискорити процес прийняття управлінських рішень, забезпечити прозорість фінансових операцій і створити передумови для ефективного розвитку підприємства в умовах цифрової економіки.

2.3 Аналіз стану та динаміки поточних зобов’язань на автотранспортному підприємстві

У процесі фінансово-господарської діяльності автотранспортне підприємство активно використовує поточні зобов’язання як джерело короткострокового фінансування операційної діяльності. До основних джерел формування поточних зобов’язань належать розрахунки з постачальниками і підрядниками, заборгованість перед бюджетом, страхуванням, працівниками з оплати праці, а також поточна частина довгострокових зобов’язань.

Мета аналізу полягає у визначенні рівня ефективності використання поточних зобов’язань, їх структури, динаміки, термінів погашення, співвідношення з активами та впливу на ліквідність підприємства.

Поточні зобов’язання підприємства на кінець періоду становлять 6915,2 тис. грн, що на 176,8 тис. грн більше, ніж на початок періоду (6738,4 тис. грн). Детальна структура поточних зобов’язань та їх зміну за період зібрано в табл. 2.20.

Таблиця 2.20 – Структура поточних зобов’язань, тис. грн

Стаття обліку	На початок періоду	На кінець періоду	Абсолютна зміна	Частка в заг. зобов'язаннях (кінець), %
Розрахунки з бюджетом	16,4	26,0	+9,6	8,2%
Розрахунки зі страхування	18,8	22,1	+3,3	6,9%
Розрахунки з оплати праці	69,6	74,4	+4,8	23,3%
Інші поточні зобов’язання	6 633,6	6 792,7	+159,1	61,6%
Разом (розділ III)	6 738,4	6 915,2	+176,8	100%

Основна частка поточних зобов’язань (понад 98%) припадає на категорію «Інші поточні зобов’язання». Це свідчить про те, що саме ця стаття формує найбільше навантаження на короткострокові зобов’язання підприємства.

Розрахунки з оплати праці, хоча і становлять невелику частку (приблизно 1%), мають позитивну динаміку – зростання на 4,8 тис. грн.

Розрахунки з бюджетом і зі страхування також зросли, але їхня частка залишається мінімальною.

Загальний приріст поточних зобов'язань у розмірі 176,8 тис. грн в основному обумовлений зростанням «Інших поточних зобов'язань».

Розглянемо детальніше з чого складається стаття інші поточні зобов'язання (табл. 2.21).

Таблиця 2.21 – Динаміка категорії «Інші поточні зобов'язання» за 2023 та 2024 роки

Стаття зобов'язань	2023, тис. грн	Частка 2023, %	2024, тис. грн	Частка 2024, %	Абсолютна зміна, тис. грн	Відсоток зміни, %
Розрахунки з іншими кредиторами	3 680,0	55,50	3 700,0	54,47	+20,0	+0,54
Кредиторська заборгованість покупців та підзвітних осіб	2 953,6	44,50	3 092,7	45,53	+139,1	+4,71
Всього	6 633,6	100	6 792,7	100	+159,1	+2,40

Аналізуючи динаміку можемо дійти висновку що розрахунки з іншими кредиторами практично не змінилися, збільшившись лише на 0,54% (на 20 тис. грн), що свідчить про стабільність боргових зобов'язань у цій категорії. Кредиторська заборгованість покупців та підзвітних осіб зросла на 4,71% (на 139,1 тис. грн), що може вказувати на накопичення заборгованості перед покупцями або збільшення підзвітних коштів, які ще не були повернені.

Частка кредиторської заборгованості покупців та підзвітних осіб у структурі категорії збільшилась з 44,5% у 2023 році до 45,53% у 2024 році, що потребує посиленої уваги для контролю та оптимізації цих зобов'язань.

Таким чином, зростання суми категорії «Інші поточні зобов'язання» в цілому зумовлене переважно збільшенням кредиторської заборгованості

покупців та підзвітних осіб. Це свідчить про необхідність більш ретельного моніторингу та управління цією складовою, щоб уникнути потенційних фінансових ризиків і забезпечити належну ліквідність підприємства.

Для оцінки фінансового стану підприємства і ефективності використання поточних зобов'язань застосовано такі фінансові коефіцієнти [22]:

1. Коефіцієнт поточної ліквідності (CR) (формула 2.1).

$$CR = \frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (2.1)$$

Показує здатність підприємства покрити короткострокові зобов'язання за рахунок оборотних активів. Нормативне значення – 2 і більше.

2. Коефіцієнт швидкої ліквідності (QR) (формула 2.2).

$$QR = \frac{\text{(Оборотні активи - Запаси)}}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (2.2)$$

Враховує лише найбільш ліквідні активи, без запасів. Норматив – 1 і більше.

3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності (AL) (формула 2.3).

$$AL = \frac{\text{(Грошові кошти + Короткострокові фінансові вкладення)}}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (2.3)$$

Відображає можливість підприємства негайно погасити поточні зобов'язання грошовими коштами. Оптимально – 0,1–0,2.

4. Коефіцієнт автономії (CA) (формула 2.4).

$$CA = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Всього активів}} \quad (2.4)$$

Визначає частку власних коштів у структурі фінансування. Оптимальне значення – не менше 0,5.

5. Коефіцієнт фінансової залежності (FD) (формула 2.5).

$$FD = \frac{\text{Зобов'язання}}{\text{Власний капітал}} \quad (2.5)$$

Відображає ступінь залежності від зовнішніх джерел фінансування.

6. Коефіцієнт оборотності поточних зобов'язань (Turnover) (формула 2.6).

$$Turnover = \frac{\text{Виручка від реалізації}}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (2.6)$$

Показує, скільки разів за рік підприємство «перевертає» свої поточні зобов'язання.

7. Тривалість одного обороту (Days) (формула 2.7).

$$Days = \frac{360}{Turnover} \quad (2.7)$$

Визначає середню тривалість погашення поточних зобов'язань у днях.

Результати розрахунків наведено в табл. 2.23.

Таблиця 2.23 – Результати розрахунків

Показник	2023	2024	Норматив
1	2	3	4
Оборотні активи, тис. грн	317,5	319,0	—
Поточні зобов'язання, тис. грн	6738,4	6915,2	—
Коефіцієнт поточної ліквідності	0,047	0,046	≥ 2
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,047	0,046	≥ 1
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,00003	0,00003	0,1–0,2
Власний капітал, тис. грн	-6420,9	-6596,2	—
Загальні активи, тис. грн	317,5	319,0	—
Коефіцієнт автономії	-20,22	-20,68	≥ 0,5
Загальні зобов'язання, тис. грн	6738,4	6915,2	—

Продовження таблиці 2.23

1	2	3	4
Коефіцієнт фінансової залежності	-1,05	-1,05	Низькі значення кращі
Виручка від реалізації, тис. грн	1975,9	3153,8	—
Коефіцієнт оборотності поточних зобов'язань	0,29	0,46	Чим більше, тим краще
Тривалість одного обороту, днів	1241	783	Менше 360 днів

Ліквідність підприємства знаходиться на критично низькому рівні: коефіцієнти поточної та швидкої ліквідності у 40 разів нижчі за нормативні значення. Відсутність запасів є позитивним фактором, але практично відсутні грошові кошти (коефіцієнт абсолютної ліквідності ~0), що не дозволяє оперативно погашати поточні зобов'язання.

Власний капітал підприємства від'ємний, що означає, що зобов'язання перевищують активи. Коефіцієнт автономії – негативний, а коефіцієнт фінансової залежності свідчить про сильну залежність підприємства від зовнішніх кредиторів.

Поточні зобов'язання структуруються переважно у вигляді «Інших поточних зобов'язань» (понад 98%), що потребує додаткового детального вивчення їх складових.

Ефективність використання поточних зобов'язань низька: коефіцієнт оборотності зобов'язань збільшився з 0,29 до 0,46, але тривалість обороту залишається надзвичайно великою – 1241 та 783 дні відповідно, що значно перевищує календарний рік. Це свідчить про дуже повільне погашення боргів, що негативно впливає на фінансову стійкість і репутацію підприємства.

Проведений аналіз поточних зобов'язань дозволив виявити основні тенденції їх динаміки та структури. Особлива увага приділяється категорії «Інші поточні зобов'язання», яка становить значну частку загального обсягу зобов'язань підприємства.

Виявлено, що у складі цих зобов'язань значну питому вагу займають кредиторська заборгованість покупців та підзвітних осіб, а також розрахунки

з іншими кредиторами. Зростання обсягу заборгованості в цих категоріях вказує на необхідність посилення контролю, своєчасного моніторингу та управління ними.

Для забезпечення фінансової стабільності підприємства рекомендується впроваджувати ефективні механізми управління поточними зобов’язаннями, здійснювати їх регулярну деталізацію та оптимізацію.

РОЗДІЛ 3
ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ НА АВТОТРАНСПОРТНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ»

3.1 Вдосконалення організаційно-документального забезпечення обліку поточних зобов'язань на автотранспортному підприємстві

Ефективна система організаційно-документального забезпечення обліку поточних зобов'язань є ключовою умовою своєчасного виконання підприємством своїх фінансових зобов'язань перед контрагентами, працівниками, бюджетом та іншими кредиторами. На автотранспортному підприємстві ТОВ «Приміські сполучення» належне документування господарських операцій має особливе значення, оскільки діяльність характеризується значними обсягами розрахунків із постачальниками паливно-мастильних матеріалів, запасних частин, ремонтних послуг, а також розрахунками за заробітною платою та податковими платежами.

Сучасна система документообігу підприємства в основному відповідає вимогам чинного законодавства, однак дослідження показало наявність низки проблем: відсутність уніфікованого графіка документообігу, дублювання інформації в паперових і електронних носіях, несвоєчасне погодження первинних документів та недостатня автоматизація процесу їх обробки. Це ускладнює контроль за станом розрахунків та може призвести до помилок у визнанні поточних зобов'язань.

Для забезпечення повноти, достовірності й оперативності облікових даних пропонується вдосконалити організаційно-документальне забезпечення шляхом упровадження комплексної системи управління документообігом, яка поєднує елементи внутрішнього контролю,

автоматизованої реєстрації документів та стандартизації форм первинних документів (табл. 3.1).

Таблиця 3.1 – Порівняльна характеристика існуючої та запропонованої системи документального забезпечення обліку поточних зобов’язань

Ознака	Існуюча система	Запропонована система
Форми документів	Різноформатні, без уніфікації	Єдині шаблони первинних документів і внутрішніх реєстрів
Контроль за строками виконання зобов’язань	Ведеться вручну, відсутні нагадування	Автоматичні повідомлення та система контролю виконання платежів
Зберігання документів	Паперовий архів, дублювання сканів	Електронне сховище з доступом за рівнями повноважень
Погодження документів	Підписання на папері, затримки у русі документів	Електронне погодження з фіксацією дати та часу

Запропонована система документального забезпечення обліку поточних зобов’язань є сучасним інструментом цифрової трансформації бухгалтерського процесу, що поєднує переваги автоматизації, контролю та стандартизації документообігу. Її впровадження дозволить підприємству не лише підвищити ефективність облікової роботи, а й забезпечити прозорість і надійність усіх операцій, пов’язаних із виникненням і погашенням зобов’язань.

Основними перевагами запропонованої системи є:

– єдина інформаційна база – усі документи формуються за уніфікованими шаблонами, що спрощує обробку даних, унеможливлює дублювання інформації та знижує ризик помилок;

– електронне погодження документів – забезпечує швидкість руху документів між підрозділами, фіксацію дати й часу затвердження, а також виключає ризик втрати документів у процесі погодження;

– безпечне електронне зберігання – електронне сховище документів із розмежуванням прав доступу підвищує рівень інформаційної безпеки, полегшує пошук документів і мінімізує витрати на архівування;

– підвищення оперативності управлінських рішень – завдяки доступу до актуальної інформації в реальному часі керівництво може швидше

реагувати на зміни фінансового стану підприємства.

Доцільність упровадження такої системи зумовлена потребою підприємства в підвищенні точності, швидкості та контролю за обліковими процесами. Вона сприятиме зміцненню внутрішнього контролю, зниженню трудомісткості облікових процедур і покращенню якості управління поточними зобов'язаннями. У підсумку це забезпечить більш ефективне використання ресурсів підприємства та адаптацію облікової системи до сучасних цифрових стандартів.

Запровадження єдиного графіка документообігу забезпечить узгодженість дій усіх підрозділів і скорочення часу на обробку документів. Доцільно затвердити внутрішній регламент, у якому визначити відповідальних осіб, терміни передавання документів, послідовність погодження та способи контролю (табл. 3.2).

Таблиця 3.2 – Проєкт графіка документообігу з обліку поточних зобов'язань у ТОВ «Приміські сполучення»

Вид документа	Відповідальна особа за складання	Термін подання в бухгалтерію	Відповідальна особа за перевірку	Форма зберігання
Рахунок від постачальника	Менеджер із постачання	1 день після отримання	Бухгалтер з обліку розрахунків	Електронна (скан + архів)
Акт виконаних робіт	Начальник автоколони	У день підписання	Головний бухгалтер	Електронна
Податкова накладна	Постачальник / бухгалтер	У день отримання	Бухгалтер з ПДВ	Електронна (ЄРПН)
Платіжне доручення	Бухгалтер	За графіком платежів	Директор	Електронна через клієнт-банк
Реєстр розрахунків	Головний бухгалтер	Щотижнево	Директор	Електронна

Науковці зазначають, що з управлінського погляду ключовим є поділ заборгованості підприємства за строками її погашення. Розмежування зобов'язань на довгострокові та поточні дає змогу оцінити рівень ліквідності й платоспроможності підприємства. Крім того, поточну заборгованість класифікують за періодами її виникнення, найчастіше виокремлюючи такі

«вікові групи»: до 30 днів, від 31 до 90 днів, від 91 до 180 днів і понад пів року [21, с. 182].

Отже, у ТОВ «Приміські сполучення» запропоновано запровадити класифікацію поточної заборгованості з метою раціональної організації її обліку та проведення аналітичної оцінки стану розрахунків із кредиторами та постачальниками (рис. 3.1).

Поточні зобов’язання перед кредиторами та постачальниками
До 1 місяця
Від 1 місяця до 3 місяців
Від 3 місяців до 6 місяців
Від 6 місяців до 9 місяців
Від 9 місяців до 12 місяців

Рисунок 3.1 – Пропозиції щодо класифікації поточних зобов’язань у ТОВ «Приміські сполучення»

Особливу увагу необхідно приділити вдосконаленню форм первинних документів.

Доцільно розробити внутрішні реєстри обліку поточних зобов’язань, які дозволять систематизувати інформацію про наявність і рух кредиторської заборгованості, контролювати терміни її погашення та узгоджувати дані бухгалтерського і аналітичного обліку (табл. 3.3).

Запровадження внутрішніх реєстрів обліку поточних зобов’язань є доцільним кроком для підвищення прозорості, системності та контрольованості розрахункових операцій на підприємстві. Такі реєстри виступають ефективним інструментом внутрішнього контролю, який дозволяє своєчасно виявляти прострочені або непогоджені платежі, а також забезпечує узгодженість між даними бухгалтерського обліку, первинними документами та управлінською інформацією.

Використання внутрішніх реєстрів дає можливість систематизувати облікові дані, впорядкувавши інформацію про зобов’язання за

контрагентами, датами та сумами. Це значно полегшує аналіз стану розрахунків і формування звітності. Крім того, ведення таких реєстрів забезпечує належний контроль за строками виконання зобов'язань, адже фіксуються як планові, так і фактичні дати оплати, що дозволяє уникати прострочень, штрафних санкцій і порушення договірної дисципліни.

Таблиця 3.3 – Форма внутрішнього реєстру розрахунків із постачальниками

№	Контрагент	Дата	Сума, грн	Строк оплати	Фактична оплата	Відповідальний	Примітка
1	ТОВ «Автотех-сервіс»	05.09.25	32 500	20.09.25	18.09.25	Бухгалтер	Оплачено
2	ПП «Паливо-Юг»	08.09.25	54 200	25.09.25	—	Менеджер	Погоджено до оплати
3	ТОВ «Ремонт-Сервіс»	10.09.25	12 400	24.09.25	23.09.25	Бухгалтер	Оплачено

Окрему перевагу становить посилення персональної відповідальності працівників, оскільки в реєстрах зазначається відповідальний за кожну операцію, що сприяє підвищенню дисципліни й контролю за достовірністю даних. Запровадження внутрішніх реєстрів також сприятиме узгодженню бухгалтерського та аналітичного обліку, забезпечуючи звірку залишків заборгованості за даними синтетичного та аналітичного обліку, що підвищує достовірність фінансової звітності.

З метою підвищення аналітичності обліку поточних зобов'язань запропоновано створити електронну базу «Кредиторська заборгованість», що дозволить оперативно формувати звіти про розрахунки за кожним контрагентом, відстежувати строки оплати та генерувати нагадування відповідальним працівникам. Така база може бути реалізована засобами програми «BAS Бухгалтерія».

Наукова новизна запропонованого підходу полягає у поєднанні

принципів автоматизації документообігу з методами внутрішнього контролю на основі аналітичних індикаторів.

Пропонується запровадити електронний контрольний лист перевірки достовірності документів, який автоматично фіксуватиме відповідність реквізитів і підписів, що мінімізує ризики помилок і підробок (табл. 3.4).

Таблиця 3.4 – Контрольний лист перевірки первинних документів

№	Перевірюваний реквізит	Відповідальний за перевірку	Статус	Дата перевірки
1	Наявність підписів сторін	Бухгалтер	Перевірено	10.09.2025
2	Відповідність суми в акті і рахунку	Головний бухгалтер	Перевірено	10.09.2025
3	Дата складання та реєстрації ПН	Бухгалтер з ПДВ	Відповідає	11.09.2025

Удосконалення організаційно-документального забезпечення повинно супроводжуватися розробкою внутрішнього стандарту документообігу, який визначатиме:

– порядок створення, перевірки, погодження та зберігання документів;
– використання електронних підписів і цифрового архіву;
– процедуру щомісячної звірки з контрагентами;
– вимоги до внутрішньої звітності щодо стану поточних зобов’язань.

Запровадження електронного контрольного листа перевірки достовірності документів та внутрішнього стандарту документообігу матиме комплексний позитивний вплив на систему обліку поточних зобов’язань і загалом на ефективність управління підприємством. Передусім, це сприятиме підвищенню достовірності облікових даних, адже автоматична перевірка реквізитів, підписів і сум у документах дозволить своєчасно виявляти неточності, дублювання чи невідповідності між первинними документами. Це зменшить ризик помилок, пов’язаних із людським фактором, і мінімізує можливість зловживань або підробки фінансових документів.

Крім того, електронний контрольний лист забезпечить прозорість процесу перевірки документів, адже кожна дія фіксуватиметься в системі з

відображенням дати, часу та відповідального працівника. Такий підхід посилює систему внутрішнього контролю, робить її більш формалізованою та контрольованою. Це дозволить керівництву оперативно відстежувати стан документообігу, контролювати своєчасність погодження документів і прийняття управлінських рішень.

Важливою перевагою є й підвищення ефективності роботи бухгалтерської служби. Автоматизація перевірки первинних документів зменшує час на рутинні операції, прискорює формування бухгалтерських записів і дає змогу зосередитися на аналітичних та контрольних функціях. Водночас це підвищує оперативність формування фінансової звітності та забезпечує своєчасне виконання договірних зобов’язань перед контрагентами (табл. 3.5).

Таблиця 3.5 – Очікувані результати від упровадження вдосконаленої системи документального забезпечення

Показник	До впровадження	Після впровадження	Зміна, %
Середній час обробки одного документа, хв	15	6	–60
Кількість помилок у первинних документах, %	8	2	–75
Тривалість погодження рахунку, год	24	4	–83
Витрати на архівування документів, грн/міс	2400	800	–67

Отже, удосконалення організаційно-документального забезпечення обліку поточних зобов’язань на ТОВ «Приміські сполучення» передбачає створення цілісної автоматизованої системи документообігу, що забезпечить повноту, достовірність і оперативність облікових даних.

Запропоновані заходи дадуть змогу підвищити ефективність фінансового менеджменту підприємства, забезпечити контроль за рухом кредиторської заборгованості та створити основу для подальшої цифровізації бухгалтерського обліку.

3.2 Використання сучасних інформаційних технологій у процесі обліку та аналізу поточних зобов’язань на автотранспортному підприємстві

У сучасних умовах цифровізації бізнесу підвищення ефективності обліку та аналізу поточних зобов’язань на підприємствах автотранспортної галузі неможливе без упровадження сучасних інформаційних технологій. Від швидкості обробки даних, точності розрахунків і рівня автоматизації залежить своєчасність виконання фінансових зобов’язань і якість управлінських рішень.

На автотранспортному підприємстві ТОВ «Приміські сполучення» бухгалтерський облік ведеться за допомогою програми Дебет Плюс.

Нині головним завданням підприємства є перехід на сучасну інтегровану платформу, яка дозволить здійснювати повний цикл обліку, аналітики, контролю та документообігу в єдиному інформаційному середовищі.

З огляду на це доцільно провести порівняльний аналіз діючої та сучасних інформаційних систем обліку, що використовуються для ведення бухгалтерського обліку, формування звітності та здійснення фінансового аналізу.

У таблиці 3.6 наведено порівняльну характеристику основних програмних рішень, які можуть бути застосовані для вдосконалення обліку поточних зобов’язань на підприємстві.

Як видно з таблиці, BAS Бухгалтерія є найдоцільнішою системою для впровадження на підприємстві ТОВ «Приміські сполучення», оскільки вона забезпечує безперервність процесів бухгалтерського обліку, сумісна з державними електронними сервісами, дозволяє автоматично формувати первинні документи, звіти та проводки. Програма підтримує модуль «Розрахунки з постачальниками і підрядниками», який містить усі необхідні інструменти для ведення аналітичного обліку поточних зобов’язань.

Таблиця 3.6 – Порівняльна характеристика діючої та сучасних інформаційних систем обліку

Параметр	Дебет Плюс	BAS Бухгалтерія	M.E.Doc	Power BI
Рік розробки	1995	2019	2015	2018
Призначення	Ведення бухгалтерського обліку	Повний бухгалтерський облік і фінансова аналітика	Електронний документообіг, податкова звітність	Інтерактивна аналітика
Оновлення відповідно до законодавства	Неактуальні	Регулярні автоматичні	Регулярні	Не потребує, підтягує дані з бази
Інтеграція з клієнт-банком	Обмежена	Повна	Повна	Повна через API
Аналітика зобов’язань	Проста, статична	Розширена з аналітичними звітами	Відсутня	Візуальна, інтерактивна
Рівень безпеки	Середній	Високий	Високий	Високий
Хмарне зберігання даних	Ні	Так (BAS Cloud)	Так	Так

Запровадження BAS Бухгалтерія дозволить формувати реєстри кредиторської заборгованості, звіти про строки оплати рахунків, аналізувати структуру зобов’язань за контрагентами, договорами, строками виникнення.

Упровадження інтегрованих інформаційних систем у процес обліку поточних зобов’язань дозволяє забезпечити безперервність, точність і оперативність облікових процедур. Завдяки поєднанню функціоналу різних програмних продуктів відбувається автоматизація всіх етапів – від отримання первинних документів до аналітичної обробки даних і контролю виконання зобов’язань. Це не лише підвищує ефективність роботи бухгалтерської служби, а й знижує ризик помилок, сприяє своєчасному прийняттю управлінських рішень та формуванню достовірної звітності. У таблиці 3.7 наведено приклад інтеграції сучасних інформаційних систем у процесі обліку поточних зобов’язань на автотранспортному підприємстві.

Запропонована інтегрована модель дає можливість створити єдиний інформаційний простір для обліку, контролю та аналізу поточних зобов’язань. Це забезпечить прозорість взаємовідносин із контрагентами,

оперативність прийняття управлінських рішень і підвищить рівень фінансової дисципліни.

Таблиця 3.7 – Приклад інтеграції сучасних інформаційних систем у процесі обліку поточних зобов’язань

Етап облікового процесу	Система, що використовується	Функціонал	Результат
Отримання рахунку від постачальника	M.E.Doc	Автоматичне отримання документа, перевірка ЕЦП	Збереження рахунку в електронному архіві
Відображення у бухгалтерському обліку	BAS Бухгалтерія	Автоматичне формування проводок та аналітичних записів	Миттєве відображення у звітах
Формування платіжного доручення	BAS + клієнт-банк	Автоматичне створення платіжки	Зменшення ручної праці бухгалтера
Контроль оплати та аналітика	Power BI	Візуалізація динаміки зобов’язань	Швидкий аналіз і прогнозування платежів

Для переходу до сучасних інформаційних технологій доцільно здійснити етапну модернізацію системи обліку:

– провести аудит поточного стану бази Дебет Плюс та міграцію даних у BAS Бухгалтерія.

– підключити модуль електронного документообігу M.E.Doc і забезпечити автоматичне завантаження рахунків, актів, накладних.

– інтегрувати систему BAS із клієнт-банком для автоматичного імпорту банківських виписок.

– розробити аналітичні панелі (дашборди) у Power BI для візуалізації інформації про зобов’язання.

У результаті використання сучасних інформаційних технологій бухгалтерська служба отримає змогу не лише оперативно вести облік, але й формувати управлінську аналітику для прогнозування грошових потоків і планування графіків платежів (табл. 3.8).

Для підвищення ефективності управління поточними зобов’язаннями

доцільним є використання інтерактивних інструментів аналітики, зокрема дашбордів. Вони забезпечують наочне відображення ключових показників, дозволяють у режимі реального часу контролювати стан розрахунків із контрагентами, відстежувати динаміку та структуру заборгованості, своєчасно виявляти ризики прострочених платежів.

Таблиця 3.8 – Очікувані переваги від упровадження сучасних IT-рішень

Показник	До впровадження (Дебет Плюс)	Після впровадження BAS + M.E.Doc + Power BI	Зміна, %
Середній час введення первинного документа, хв	10	3	–70
Кількість помилок у введенні даних	12 на місяць	2 на місяць	–83
Своєчасність подання звітності	92%	100%	+8
Тривалість погодження рахунку	24 год	3 год	–88
Можливість аналітичного аналізу	Обмежена	Повна інтерактивна	+100

Використання дашбордів сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень і забезпечує прозорість фінансових процесів на підприємстві. У таблиці 3.9 наведено приклад структури дашборду для аналізу поточних зобов’язань.

Таблиця 3.9 – Приклад структури дашборду для аналізу поточних зобов’язань

Елемент дашборду	Джерело даних	Опис інформації	Користувач
Динаміка зобов’язань за місяцями	BAS Бухгалтерія	Зміна суми поточних зобов’язань	Директор
Структура зобов’язань за контрагентами	BAS + M.E.Doc	Частка кожного постачальника	Головний бухгалтер
Прострочені зобов’язання	BAS	Перелік рахунків з перевищенням строків	Бухгалтер
Графік платежів	Power BI	Планові та фактичні оплати	Економіст

Запровадження таких технологій відповідає принципам цифрової трансформації бухгалтерського обліку, сприяє зменшенню людського

фактору, підвищенню точності облікових даних і забезпечує своєчасність управлінських рішень. Наукова новизна полягає у комплексному підході до автоматизації процесів обліку поточних зобов'язань, який включає синергію облікової, аналітичної та електронно-документальної систем у межах одного підприємства.

Таким чином, удосконалення інформаційного забезпечення обліку поточних зобов'язань у ТОВ «Приміські сполучення» через перехід з Дебет Плюс на сучасні рішення BAS Бухгалтерія, M.E.Doc та Power BI забезпечить:

– автоматизацію рутинних операцій;
– скорочення часу обробки інформації;
– підвищення точності та достовірності облікових даних;
– розширення аналітичних можливостей бухгалтерії;
– формування сучасної інформаційної бази для управління фінансовими потоками.

Результатом реалізації запропонованих заходів стане створення інтелектуальної системи управління поточними зобов'язаннями, що забезпечить фінансову стабільність підприємства, скорочення витрат часу та ресурсів, а також підвищить конкурентоспроможність ТОВ «Приміські сполучення» в умовах цифрової економіки.

3.3 Шляхи підвищення ефективності управління поточними зобов'язаннями на автотранспортному підприємстві

Управління поточними зобов'язаннями на автотранспортному підприємстві є ключовим фактором забезпечення фінансової стабільності та збереження ліквідності. Ефективність управління безпосередньо впливає на здатність підприємства виконувати договірні зобов'язання перед постачальниками, підрядниками та працівниками, а також на оптимізацію

грошових потоків. Аналіз діяльності ТОВ «Приміські сполучення» дозволяє виділити кілька напрямів, які сприятимуть підвищенню ефективності управління поточними зобов'язаннями.

Одним із важливих напрямів є впровадження політики планування та класифікації зобов'язань за критеріями пріоритетності і ризику. Пропонується розподіляти поточні зобов'язання на категорії: стратегічні (постачальники критичних матеріалів та послуг), оперативні (поточні послуги та ремонт), та допоміжні (додаткові витрати) (табл. 3.10).

Таблиця 3.10 – Класифікація поточних зобов'язань ТОВ «Приміські сполучення»

Категорія зобов'язань	Приклади	Рівень ризику	Пріоритет погашення	Відповідальний підрозділ
Стратегічні	Паливо, запасні частини	Високий	1	Логістика + бухгалтерія
Оперативні	Ремонт техніки, послуги миття	Середній	2	Виробничий підрозділ
Допоміжні	Канцелярія, дрібне обладнання	Низький	3	Адміністративний відділ

Така класифікація дозволяє підприємству ефективно розподіляти обмежені фінансові ресурси та забезпечує мінімізацію ризиків прострочених платежів.

Другий напрямок удосконалення системи управління поточними зобов'язаннями полягає у розробці системи раннього прогнозування та моніторингу фінансових зобов'язань, що дозволяє підприємству своєчасно реагувати на можливі ризики недостатності ліквідності та забезпечує виконання платіжної дисципліни. Для автотранспортного підприємства, діяльність якого характеризується нерівномірністю грошових потоків і наявністю критично важливих стратегічних витрат (паливо, ремонт, запасні частини), система прогнозування є необхідним інструментом оперативного фінансового контролю.

Запровадження щотижневих прогнозних звітів сприятиме підвищенню

прозорості та керованості процесу виконання зобов’язань. У таких звітах доцільно відображати фактичний стан заборгованості на початок звітного періоду, очікувані платежі за категоріями та прогнозований залишок коштів, що дає можливість своєчасно ідентифікувати ризик дефіциту фінансових ресурсів (табл. 3.11).

Таблиця 3.11 – Проєкт щотижневого прогнозного звіту

Показник	Значення на початок тижня	Очікувані платежі	Прогнозований залишок	Коментар
Стратегічні зобов’язання	120 000	50 000	70 000	У межах бюджету
Оперативні зобов’язання	35 000	20 000	15 000	Потрібно оптимізувати графік
Допоміжні зобов’язання	12 000	5 000	7 000	Можливе перенесення на наступний тиждень

Використання такої аналітики дозволяє підприємству:

– своєчасно оцінювати можливість виконання зобов’язань і уникати їх прострочення;

– прогнозувати потребу у коштах з урахуванням пріоритетності та критичності платежів;

– формувати більш обґрунтований графік розрахунків із постачальниками та підрядниками;

– оперативно переглядати структуру витрат у разі виникнення ризику касового розриву;

– ухвалювати рішення щодо відтермінування або оптимізації допоміжних витрат, не впливаючи на стабільність операційної діяльності.

На практиці впровадження системи раннього прогнозування передбачає використання щотижневих аналітичних звітів, у яких рекомендується відображати:

– залишок невиконаних зобов’язань у розрізі стратегічних, оперативних і допоміжних платежів;

– очікувані платежі згідно зі строками їх виконання;

– прогнозований дефіцит або надлишок коштів, розрахований на основі тенденцій попередніх періодів;

– порівняння фактичних і планових значень показників ліквідності;

– індикатори ризику несвоєчасного виконання критичних зобов’язань.

Впровадження такої системи підвищує адаптивність фінансової політики підприємства, дозволяє проактивно виявляти потенційні проблеми та створює умови для ефективного управління платоспроможністю й оборотними коштами.

Третім напрямком підвищення ефективності управління поточними зобов’язаннями є оптимізація процесів внутрішнього контролю та взаємодії між підрозділами підприємства. Оскільки виконання зобов’язань залежить від злагодженої роботи бухгалтерії, фінансового відділу, юридичної служби та керівництва, важливо впровадити систему координованих процедур, що забезпечують прозорість, своєчасність та точність облікових операцій.

Оптимізація внутрішнього контролю передбачає чітке розмежування функцій, визначення відповідальних осіб та запровадження формалізованих процедур контролю. Систематизований розподіл контрольних функцій у межах підприємства подано в таблиці 3.12.

Таблиця 3.12 – Схема внутрішнього контролю поточних зобов’язань

Процес	Відповідальний	Періодичність	Метод контролю
Погодження рахунків	Головний бухгалтер	Щодня	Внутрішній реєстр
Контроль строків оплати	Менеджер з фінансів	Щотижня	Аналітичний звіт
Верифікація документів	Юридичний відділ	Щомісяця	Порівняння з договорами
Оптимізація платежів	Директор	Щомісяця	Рейтинг пріоритетності

Впровадження такої системи спрямоване на покращення координації між підрозділами, зменшення кількості помилок та підвищення якості прийняття управлінських рішень. Для повноцінного функціонування системи

внутрішнього контролю доцільно забезпечити:

– регулярну звірку даних між підрозділами, зокрема між бухгалтерією, фінансовим і юридичним відділами, що дозволить уникнути розбіжностей у даних про зобов’язання та підвищить їхню достовірність;

– контроль правильності реквізитів, сум і строків виконання в первинних документах, що мінімізує ризики технічних помилок, накладення штрафів чи претензій з боку контрагентів;

– визначення персональної відповідальності за прострочення або недостовірність інформації, що стимулює дисципліну та підвищує рівень відповідальності за виконання службових обов’язків;

– запровадження уніфікованих електронних форм документів, які спрощують комунікацію між підрозділами та зменшують ризик втрати або дублювання інформації;

– використання рейтингів пріоритетності платежів, що дозволяють керівництву своєчасно ухвалювати рішення щодо оптимального розподілу обмежених фінансових ресурсів.

Завдяки впорядкуванню внутрішнього контролю підприємство отримує змогу забезпечити належний рівень фінансової дисципліни, підвищити точність обліку та скоротити ризики виникнення простроченої заборгованості.

Четвертим напрямом є вдосконалення методів управління ліквідністю та оборотними коштами, що має ключове значення для забезпечення платоспроможності автотранспортного підприємства та здатності своєчасно виконувати поточні зобов’язання. Раціональне управління ліквідністю дає можливість підтримувати баланс між надходженнями і платежами, уникати касових розривів та формувати фінансову стійкість у короткостроковому періоді.

Доцільно застосовувати практику розрахунку коефіцієнтів ліквідності (табл. 3.13) та планування платежів на короткий та середньостроковий періоди, що дозволяє:

– уникати перевищення витрат над наявними ресурсами;

– формувати резерви для критичних зобов’язань;

– балансувати грошові потоки за категоріями платежів.

Таблиця 3.13 – Приклад оцінки ліквідності та планування платежів

Показник	Поточне значення	Планове значення	Заходи для оптимізації
Поточна ліквідність	1,1	≥1,5	Перенесення допоміжних платежів
Співвідношення короткострокові зобов’язання / доходи	0,85	≤0,7	Скорочення неоперативних витрат
Резервні кошти на критичні зобов’язання	15 000	25 000	Виділення додаткового бюджету

П’ятий напрямок – впровадження системи оцінки та моніторингу фінансових ризиків. Ефективне управління поточними зобов’язаннями неможливе без систематичного аналізу факторів ризику, які можуть вплинути на своєчасність виконання платежів та стабільність фінансових потоків підприємства.

З цією метою доцільно застосовувати ризик-матрицю, яка дає змогу структурувати інформацію та розробити чіткі управлінські рішення щодо кожного типу ризику (табл. 3.14).

Таблиця 3.14 – Ризик-матриця управління поточними зобов’язаннями

Ризик	Ймовірність	Вплив	Заходи мінімізації
Прострочення платежів	Середня	Високий	Пріоритетне погашення стратегічних зобов’язань
Зростання цін на паливо	Висока	Середній	Укладення довгострокових договорів, резерв бюджету
Зміна курсів валют	Низька	Середній	Використання хеджування для імпортних контрактів
Затримка постачання запчастин	Середня	Високий	Диверсифікація постачальників

Доцільним є впровадження комплексної системи ризик-менеджменту, спрямованої на:

– виявлення та класифікацію ризиків;

– оцінку їх ймовірності та потенційного впливу на діяльність;

– розроблення превентивних заходів і механізмів реагування;

– формування пріоритетів у погашенні зобов’язань з урахуванням рівня загрози.

Шостий напрямок – покращення управлінської звітності та аналітики. Підвищення ефективності управління поточними зобов’язаннями значною мірою залежить від якості та регулярності управлінської звітності. Наявність структурованих, порівнюваних та аналітично опрацьованих даних дозволяє:

– своєчасно виявляти негативні тенденції;

– оцінювати реальну ефективність процесів погашення зобов’язань;

– контролювати відповідність фактичних платежів бюджетним планам;

– визначати резерви для оптимізації фінансових потоків;

– підвищувати обґрунтованість управлінських рішень.

Для цього підприємству доцільно впровадити систему ключових аналітичних показників, що охоплює оборотність, структуру зобов’язань, своєчасність та точність планування платежів (табл. 3.15).

Таблиця 3.15 – Аналітичні показники ефективності управління поточними зобов’язаннями

Показник	Методика розрахунку	Цільове значення	Поточне значення
Оборотність зобов’язань, дні	Середній строк погашення / кількість зобов’язань	≤30	35
Частка стратегічних зобов’язань у загальній сумі, %	Стратегічні / всі зобов’язання * 100	50–60	45
Прискорення виконання платежів, %	(Фактичне планове – фактичне реальне) / фактичне планове * 100	≥15	8
Зменшення прострочених платежів	Кількість прострочених / загальна кількість	≤2	6

Запровадження зазначених підходів забезпечує системність, прозорість і контрольованість процесу управління поточними зобов’язаннями.

Інтеграція класифікації зобов’язань, прогнозування, внутрішнього контролю, оцінки ризиків та аналітики дозволяє підприємству:

- підвищити ліквідність;
- знизити фінансові ризики;
- оптимізувати структуру платежів;
- забезпечити ефективне використання оборотних коштів.

ВИСНОВКИ

Поточні зобов’язання є однією з основоположних категорій фінансового обліку автотранспортного підприємства, оскільки саме вони визначають здатність організації своєчасно виконувати фінансові зобов’язання перед контрагентами, державними органами та співробітниками. Взаємодія підприємства з різними суб’єктами господарювання – юридичними та фізичними особами, а також державними структурами – обумовлює виникнення поточних зобов’язань, що, у свою чергу, стає основою для формування активів і забезпечення фінансового обороту. При стабільному виконанні зобов’язань їх наявність не погіршує фінансовий стан підприємства і дозволяє ефективно планувати розвиток та інвестування у виробничі процеси.

Дослідження показало, що коректне визначення сутності поточних зобов’язань та їх класифікація за видами, строками погашення та функціональним призначенням є необхідною умовою точного відображення заборгованості у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності. Недосконала класифікація, передбачена НП(С)БО 11 «Зобов’язання», не дає можливості гнучко оцінювати поточний фінансовий стан і планувати управлінські рішення на основі детальної аналітики. Встановлено, що наявність систематизованої, структурованої інформації про зобов’язання підвищує ефективність управлінського контролю, дає змогу прогнозувати потреби в залученні позикового капіталу, а також оптимізувати фінансові потоки та забезпечувати фінансову дисципліну.

У ході дослідження було проаналізовано організаційно-документальне забезпечення обліку поточних зобов’язань на автотранспортному підприємстві та визначено його недоліки. Застарілі системи обліку та паперовий документообіг обмежують швидкість обробки інформації, ускладнюють контроль за виконанням зобов’язань та підвищують ризики

помилок і підробок. Для усунення цих недоліків було запропоновано комплексну систему організаційно-документального забезпечення, що включає електронні контрольні листи для перевірки достовірності документів, уніфіковані форми первинних документів, внутрішні реєстри обліку та внутрішній стандарт документообігу. Впровадження таких заходів забезпечує автоматизацію процесів перевірки, погодження та зберігання документів, зменшує ручну працю бухгалтерської служби, підвищує точність і оперативність облікових даних та забезпечує прозорість фінансових розрахунків.

Особливої уваги заслуговує впровадження електронних реєстрів обліку, які дозволяють систематизувати інформацію про кредиторську заборгованість, контролювати строки її погашення, узгоджувати бухгалтерські і аналітичні дані. Використання електронного контрольного листа мінімізує ризики помилок і підробок, автоматично фіксує відповідність реквізитів і підписів, забезпечує оперативний контроль за документами та покращує взаємодію між структурними підрозділами підприємства. У свою чергу, розробка внутрішнього стандарту документообігу визначає порядок створення, перевірки, погодження та зберігання документів, встановлює правила використання електронних підписів і цифрового архіву, а також регламентує процедуру щомісячної звірки з контрагентами і вимоги до внутрішньої звітності щодо стану поточних зобов’язань.

Аналіз сучасних інформаційних систем показав, що інтеграція таких програмних продуктів, як BAS Бухгалтерія, M.E.Doc та Power BI, дозволяє забезпечити автоматизацію всіх етапів обліку поточних зобов’язань: від отримання і перевірки первинних документів до формування бухгалтерських проводок, платіжних доручень та інтерактивної аналітики. Використання цих систем підвищує точність і оперативність облікових даних, дозволяє контролювати прострочені заборгованості, прогнозувати платежі, а також приймати обґрунтовані управлінські рішення. Візуалізація даних у вигляді дашбордів надає керівництву можливість оцінити динаміку зобов’язань,

структуру по контрагентах, планові та фактичні платежі, що сприяє прозорості управлінських процесів і зниженню фінансових ризиків.

Наукова новизна роботи полягає у системному підході до обліку і аналітики поточних зобов'язань, розробці методики класифікації зобов'язань за категоріями та строками погашення, впровадженні електронного контрольного листа, внутрішніх реєстрів обліку та інтегрованих дашбордів. Це дозволяє підвищити достовірність і повноту облікових даних, оптимізувати документообіг, зменшити адміністративне навантаження на бухгалтерську службу, а також створює умови для своєчасного і прозорого виконання фінансових зобов'язань підприємства.

Практична значимість роботи полягає в тому, що запропоновані методи і інструменти можуть бути використані на автотранспортних підприємствах для вдосконалення обліку та аналітики поточних зобов'язань. Це сприяє підвищенню якості управлінських рішень, зміцненню фінансової дисципліни, підвищенню ліквідності та платоспроможності підприємства. Автоматизація обліку, інтеграція інформаційних систем і впровадження сучасних цифрових технологій дозволяють зменшити ручну роботу бухгалтерів, підвищити ефективність внутрішніх процесів і адаптувати підприємство до сучасних вимог бізнес-середовища.

Результати дослідження підтверджують, що систематизація, автоматизація та інтеграція облікових і аналітичних процесів є ключовими напрямами вдосконалення обліку поточних зобов'язань на підприємстві. Запропоновані методичні і практичні рішення сприяють підвищенню ефективності управління фінансовими потоками, забезпечують прозорість і достовірність даних, а також створюють умови для стійкого розвитку підприємства в умовах сучасного динамічного бізнес-середовища. Впровадження таких підходів дозволяє збалансувати потреби управління, контролю та аналітики, що є надзвичайно важливим для підвищення фінансової дисципліни, стабільності та конкурентоспроможності підприємства.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Аверкина М. Ф., Тихонюк К. О. Сучасні комп'ютерні системи бухгалтерського обліку в Україні. *Науковий вісник Херсонського державного університе*т. 2018. Вип. 30, ч. 2. С. 143-147.

2. Бержанір І. А., Бержанір А. Л. Економічна сутність зобов'язань і розрахунків підприємства. *Приазовський економічний вісник.* 2020. Випуск 2(19). С 240-244.

3. Бержанір І. А. Напрями удосконалення обліку розрахунків з контрагентами. *Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти:* матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції. Київ : «Інформаційно-аналітичне агентство», 2019. 575 с.

4. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник. Житомир : ПП «Рута», 2022. 608 с.

5. Велш Глен А., Шорт Даніел Г. Основи фінансового обліку / Пер. з англ. О. Мінін, О. Ткач. Київ : Основи, 1997. 943 с.

6. Гевлич Л. Л., Катранжи Л. І. Особливості під'їздів до визначення сутності поняття «поточні зобов'язання» та їх класифікація. *Фінанси, облік, банки.* 2017. №1 (22). С. 70-78.

7. Гевчук А. В. Еволюція та концепції обліку розрахунків на підприємстві. *Науковий вісник Ужгородського національного університету.* 2018. Вип. 19, ч. 1. С. 69-74.

8. Гойло Н. В. Розмежування сутності бухгалтерських категорій «зобов'язання», «заборгованість», «розрахунки». *Вісник ЖДТУ. Серія : Економічні науки.* 2012. №2 (60). С. 25-28.

9. Гончарук С. М., Войтович Н. В. Гармонізація обліку зобов'язань на підприємствах в Україні в контексті переходу на міжнародні стандарти. *Молодий вчений.* 2017. №12 (52). С. 596-600.

10. Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 р. URL :

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#n1260 (дата звернення: 22.02.2023).

11. Губачова О. В. Поточні зобов'язання підприємства: класифікація та облік. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики.* 2021. № 1. С. 25-28.

12. Дорош Н. І. Теоретичні аспекти організації бухгалтерського обліку. *Економіка. Менеджмент. Бізнес.* 2015. Вип. 1. С. 93-97.

13. Іщенко Я. П., Подолянчук О. А., Коваль Н. І. Фінансовий облік І : підручник. Вінниця : Видавництво ФОП Кушнір Ю. В. 2020. 496 с.

14. Іщенко Я. П., Подолянчук О. А., Коваль Н. І. Фінансовий облік ІІ : підручник. Вінниця : Видавництво ФОП Кушнір Ю. В. 2021. 396 с.

15. Калетнік Г. М., Гончарук І. В., Ємчик Т. В., Лутковська С. М. Аграрна політика та земельні відносини : підручник. Вінниця : ВНАУ, 2020. 307 с.

16. Карпенко В. В., Успаленко В. І. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Харків : Лідер, 2016. 616 с.

17. Кесарчук Г. С., Мошак І. В. Поточні зобов'язання : економічна суть, класифікація та їх оцінка. *Науковий вісник Ужгородського університету.* 2016. № 1 (2). С. 401–405.

18. Кириллов О. О. Методика бухгалтерського обліку і фінансової звітності зобов'язань підприємства. *Молодий вчений.* 2019. №1 (65). С. 465-468.

19. Коваль С. В. Облік поточних розрахунків та зобов'язань аграрних підприємств. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2019. № 1 (45). С.78-84.

20. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 р. № 322– VIII. URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322–08 (дата звернення: 18.07.2025).

21. Коновалова К. Т., Макарова А. С. Удосконалення обліку кредиторської заборгованості та методи управління нею. *Причорноморські економічні студії.* 2018. Вип. 4. С. 181-184.

22. Корнєва Н. О., Магдун В. І. Аналітичні основи платоспроможності в сучасних умовах господарювання. *Приазовський економічний вісник.* 2020. Вип. 5 (22). С. 86-90.

23. Кудлаєва Н. В., Фльора А. П. Економічний зміст та класифікація зобов'язань в господарських процесах суб'єкта господарювання. *Молодий вчений.* 2018. №10 (62). С. 830-834

24. Кужельний М. В., Пархоменко В. М. Фінансовий облік : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2020.

25. Лега О. В. Облік розрахунків за податками та платежами: систематизація поглядів. *Інфраструктура ринку*. 2021. Випуск 54. С. 259-266.

26. Лепетан І. М., Здирко Н. Г. Статистична звітність як джерело інформаційного забезпечення вирощування енергетичних культур в Україні. *Економіка, фінанси, менеджмент : актуальні питання науки і практики*. 2018. №3 (31). С. 115-125.

27. Лучко М. Р., Бенько І. Д. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах : навч. посіб. Тернопіль : Економічна думка, 2004. 236 с.

28. Люта О. В., Пігуль Н. Г., Глядько К. Теоретичні засади управління ліквідністю та платоспроможністю підприємств. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка».* 2019. №4. С. 14-23.

29. Ляшенко А. Р. Напрями удосконалення обліку зобов'язань підприємств. *Вісник СНТ ННІ бізнесу і менеджменту ХНТУСГ.* 2020. Вип. 2. С. 3-8.

30. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства, затв. наказом Міністерства економіки України № 14 від 19.01.2006 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0014665-06 (дата звернення: 16.09.2025).

31. Міщук Є. В., Сідорова І. І. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості : проблемні аспекти. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018.

№ 2. С. 54-57.

32. Новицька Н. В. Теоретичні аспекти понять «дебіторська заборгованість» і «кредиторська заборгованість». *Актуальні проблеми економіки.* 2012. № 2. С. 286-290.

33. Онищенко О. В., Ткаченко І. В., Уфумов В. В. Особливості обліку поточних зобов'язань підприємств та шляхи його вдосконалення. *Східна Європа : економіка, бізнес та управління.* 2018. Вип. 6 (17). С. 718-722.

34. Організація бухгалтерського обліку : навч. посіб. / Ф.Ф. Бутинець, О.В. Олійник, М.М. Шигун, С.М. Шулепова; 2-ге вид., доп. І перероб. Житомир : ЖІТІ, 2001. 276 с.

35. Орлов І. В. Бухгалтерський облік і контроль зобов'язань суб'єктів господарювання : теорія і методологія : монографія. Житомир : ЖДТУ, 2010. 400 с.

36. Пенез О. В. Державне регулювання обліку зобов'язань підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 32. С. 433-437

37. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 09.12.2011 р. №1591. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text (дата звернення: 16.07.2025).

38. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17 (дата звернення: 14.08.2025).

39. Подмешальська Ю. В., Корнієнко Д. В. Облік розрахунків з постачальниками за видами економічної діяльності. *Агросвіт*. 2021. № 24. С. 58-64.

40. Подолянчук О. А. Облік в оподаткуванні діяльності підприємств. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2021. №1. С. 115-128.

41. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Наказ Міністерства фінансів України від

24.05.1995 р. № 88. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95 (дата звернення: 20.06.2025).

42. Пономарьова Т. В., Матюшко М. М. Аналіз програмних продуктів, які використовуються для автоматизації бухгалтерського обліку суб'єктами підприємницької діяльності. *Соціальна економіка*. 2021. Вип. 62. С. 148-155.

43. Правдюк Н. Л., Коваль Л. В., Коваль О. В. Облікова політика підприємств : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2020. 647 с.

44. Про автомобільний транспорт : Закон України від 05.04.2001 р. № 2344-III. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text (дата звернення: 16.07.2025).

45. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14 (дата звернення: 16.08.2025).

46. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23.0.1999 р. № 1105-XIV. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/ show/ 1105-14#Text (дата звернення: 20.07.2025).

47. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ М-ва фінансів України від 07.02.2013 № 73 : станом на 6 берез. 2025 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text (дата звернення: 23.10.2025).

48. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : Наказ М-ва фінансів України від 27.04.2000 № 92 : станом на 29 лип. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text (дата звернення: 14.10.2025).

49. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» : Наказ М-ва фінансів України від 18.10.1999 № 242 : станом на 17 лют. 2023 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text (дата звернення: 14.10.2025).

50. Про затвердження Національного положення (стандарту)

бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : Наказ М-ва фінансів України від 20.10.1999 № 246 : станом на 1 січ. 2023 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text (дата звернення: 14.10.2025).

51. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» : Наказ М-ва фінансів України від 08.10.1999 № 237 : станом на 3 листоп. 2020 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text (дата звернення: 11.10.2025).

52. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» : Наказ М-ва фінансів України від 31.01.2000 № 20 : станом на 3 листоп. 2020 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text (дата звернення: 22.10.2025).

53. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» : Наказ М-ва фінансів України від 30.11.2001 № 559 : станом на 3 січ. 2024 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01#Text (дата звернення: 22.10.2025).

54. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : Наказ М-ва фінансів України від 29.11.1999 № 290 : станом на 3 листоп. 2020 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text (дата звернення: 17.10.2025).

55. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : Наказ М-ва фінансів України від 31.12.1999 № 318 : станом на 3 листоп. 2020 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text (дата звернення: 17.10.2025).

56. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» : Наказ М-ва фінансів

України від 28.10.2003 № 601 : станом на 3 листоп. 2020 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03#Text (дата звернення: 22.11.2025).

57. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text (дата звернення: 20.07.2025).

58. Про оплату праці : Закон України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text (дата звернення: 20.07.2025).

59. Савченко В. Ф. Облік і аналіз розрахунків з кредиторами на підприємстві : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 304 с.

60. Семенець А. О., Дуплінат Т. Є. Особливості обліку і контролю поточних зобов'язань підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. №11/3. С. 29-31.

61. Сімаков К. І., Рудман В. І. Аналіз впровадження та використання систем автоматизації бухгалтерського обліку на вітчизняних підприємствах. *Економічний вісник Донбасу*. 2021. №2 (64). С. 209-215.

62. Синиця Т. В., Осьмірко І. В. Бухгалтерський облік: теоретичні основи, організація та оптимізація облікових процесів : навч. посіб. Харків : ФОП Панов А. М., 2016. 276 с.

63. Спіцина Н. В., Кравцова С. В. Зобов'язання: сутність, класифікація, облік. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2020. № 2 (113). С. 228-233.

64. Стаднюк Т. В., Татушко Т. А. Теоретичні основи аналізу зобов'язань суб'єктів господарювання. *Агросвіт*. 2014. №8. С. 60-65.

65. Суліменко Л. А., Киян А. В., Вітер С. А Облік і аналіз розрахунків з оплати праці. *Інфраструктура ринку.* 2018. Випуск 18. С. 395-404.

66. Цивільний кодекс України № 435-IV від 16.01.2003 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text (дата звернення: 22.08.2025).

67. Чорненька О. Б. Управління заборгованістю як фактор забезпечення

економічної безпеки підприємства. *Наукові записки*. 2017. №1 (54). С. 170-178.

68. Юдіна С. В., Летучий В. В., Стіпанов А.О. Підходи до аналізу та оцінки позикових фінансових ресурсів підприємства. *Вчені записки ТНУ ім. В. І. Вернадського. Серія : Економіка та управління*. 2019. № 30 (69). С. 116-124.

69. Ria, Milka Yanti (2024), Current Liabilities and Contingencies. *SSRN*. URL : https://ssrn.com/abstract=4701778 (дата звернення: 22.08.2025).

70. Ala'a Adden Abuhommous (2017). Partial adjustment toward target accounts payable ratio. *International Journal of Islamic and Middle Eastern Finance and Management*, 10 (4), 484–502. URL : https://doi.org/10.1108/IMEFM-01-2017-0019 (дата звернення: 22.08.2025).

71. Jiri Chod (2017). Agency Cost of Debt : A Case for Supplier Financing Foundations and Trends(R) in Technology, *Information and Operations Management*, 10 (3-4), 220–236. URL : ttp://dx.doi.org/10.1561/0200000061 (дата звернення: 25.08.2025).

72. Chude, D. I. & Chude, N. P. (2015). Impact of company income taxation on the profitability of companies in Nigeria: a study of Nigerian breweries. *European Journal of Accounting, Auditing and Finance Research*, 3 (8), 1-11.

73. Enow, S. T. & Kamala, P. (2016). Cash management practices of small, medium and micro enterprises in the Cape Metropolis, South Africa. *Investment Management and Financial Innovations* 13 (1), 230-236.

74. Hassan, A., Abdul, K., & Ahmed, S. (2017). Managing accounts payable in competitive environments: A strategic perspective. *Journal of Business Finance and Accounting*, 44 (9-10), 1332-1355.

75. Sedevich-Fons, L. (2018). Linking strategic management accounting and quality management systems. *Business Process Management Journal*, 24 (10), 1302-1320.

ДОДАТОК А

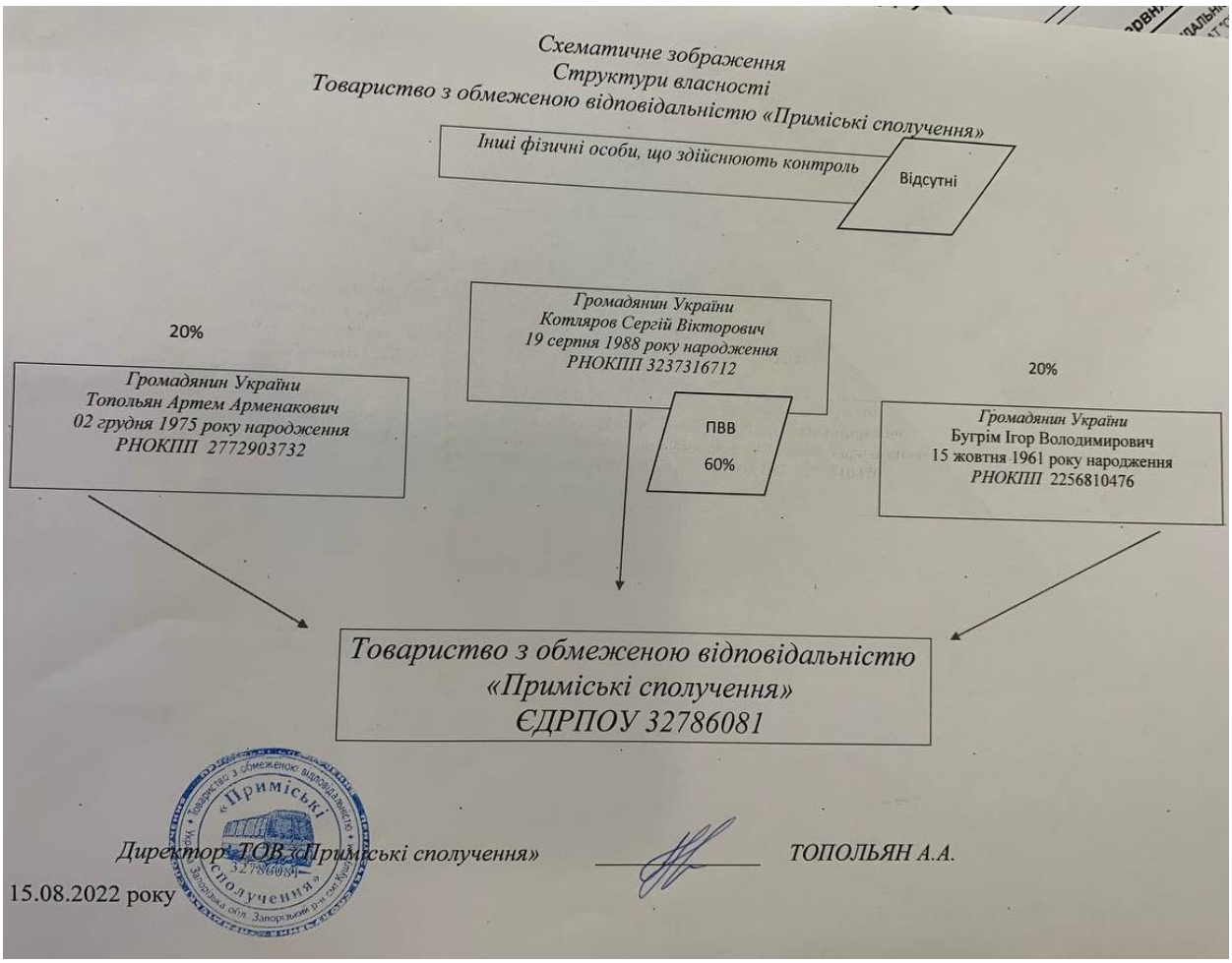
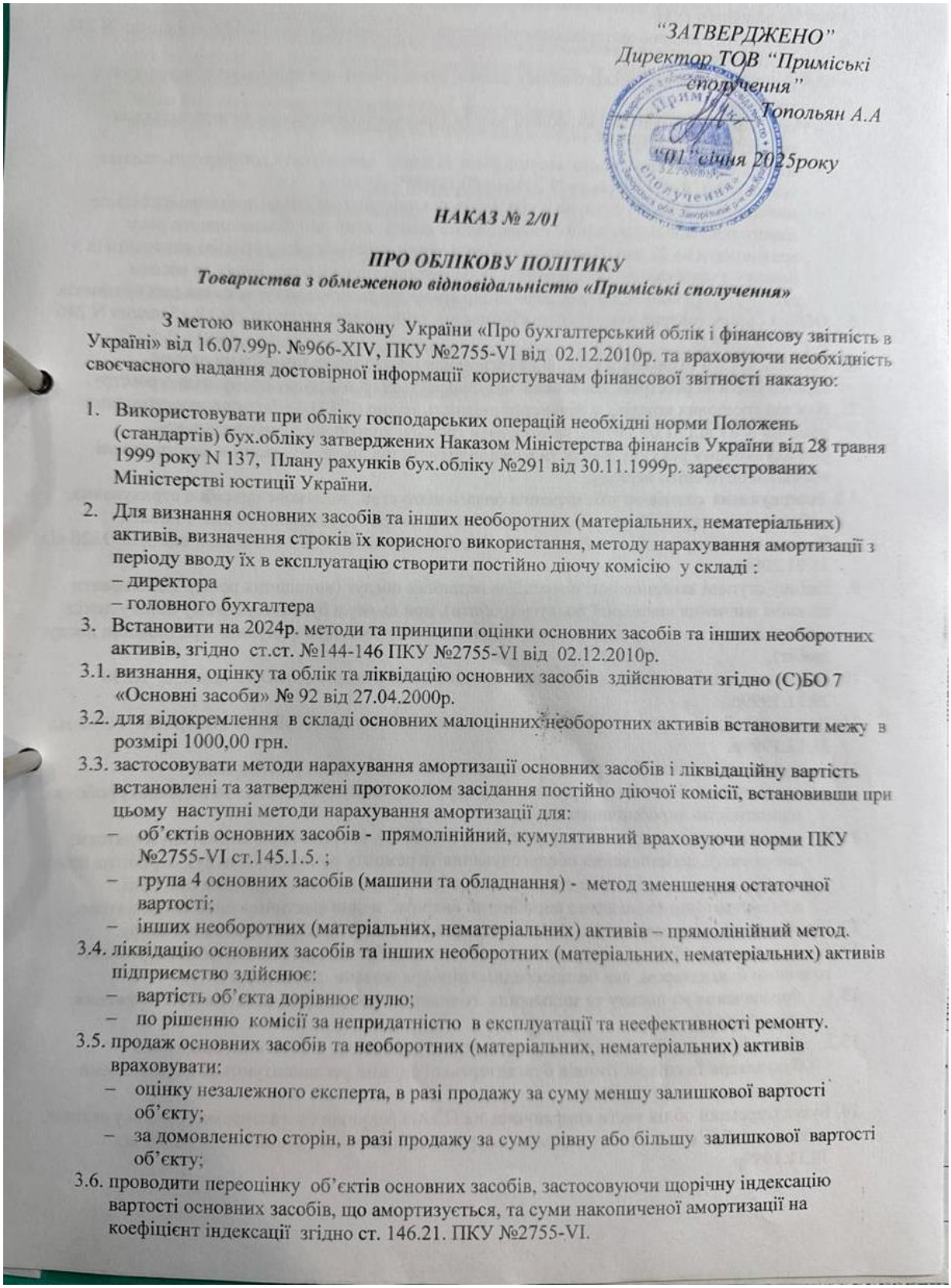

Рисунок А.1 – Схематичне зображення структури власності ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ»

ДОДАТОК Б

"ЗАТВЕРДЖЕНО"
Директор ТОВ "Приміські сполучення"
_____ Топольян А.А
"01" січня 2025року

НАКАЗ № 2/01

ПРО ОБЛІКОВУ ПОЛІТИКУ
Товариства з обмеженою відповідальністю «Приміські сполучення»

З метою виконання Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.99р. №966-XIV, ПКУ №2755-VI від 02.12.2010р. та враховуючи необхідність своєчасного надання достовірної інформації користувачам фінансової звітності наказую:

1. Використовувати при обліку господарських операцій необхідні норми Положень (стандартів) бух.обліку затверджених Наказом Міністерства фінансів України від 28 травня 1999 року N 137, Плану рахунків бух.обліку №291 від 30.11.1999р. зареєстрованих Міністерстві юстиції України.
2. Для визнання основних засобів та інших необоротних (матеріальних, нематеріальних) активів, визначення строків їх корисного використання, методу нарахування амортизації з періоду вводу їх в експлуатацію створити постійно діючу комісію у складі :
   – директора
   – головного бухгалтера
3. Встановити на 2024р. методи та принципи оцінки основних засобів та інших необоротних активів, згідно ст.ст. №144-146 ПКУ №2755-VI від 02.12.2010р.

3.1. визнання, оцінку та облік та ліквідацію основних засобів здійснювати згідно (С)БО 7 «Основні засоби» № 92 від 27.04.2000р.

3.2. для відокремлення в складі основних малоцінних необоротних активів встановити межу в розмірі 1000,00 грн.

3.3. застосовувати методи нарахування амортизації основних засобів і ліквідаційну вартість встановлені та затверджені протоколом засідання постійно діючої комісії, встановивши при цьому наступні методи нарахування амортизації для:
   – об'єктів основних засобів - прямолінійний, кумулятивний враховуючи норми ПКУ №2755-VI ст.145.1.5. ;
   – група 4 основних засобів (машини та обладнання) - метод зменшення остаточної вартості;
   – інших необоротних (матеріальних, нематеріальних) активів – прямолінійний метод.

3.4. ліквідацію основних засобів та інших необоротних (матеріальних, нематеріальних) активів підприємство здійснює:
   – вартість об'єкта дорівнює нулю;
   – по рішенню комісії за непридатністю в експлуатації та неефективності ремонту.

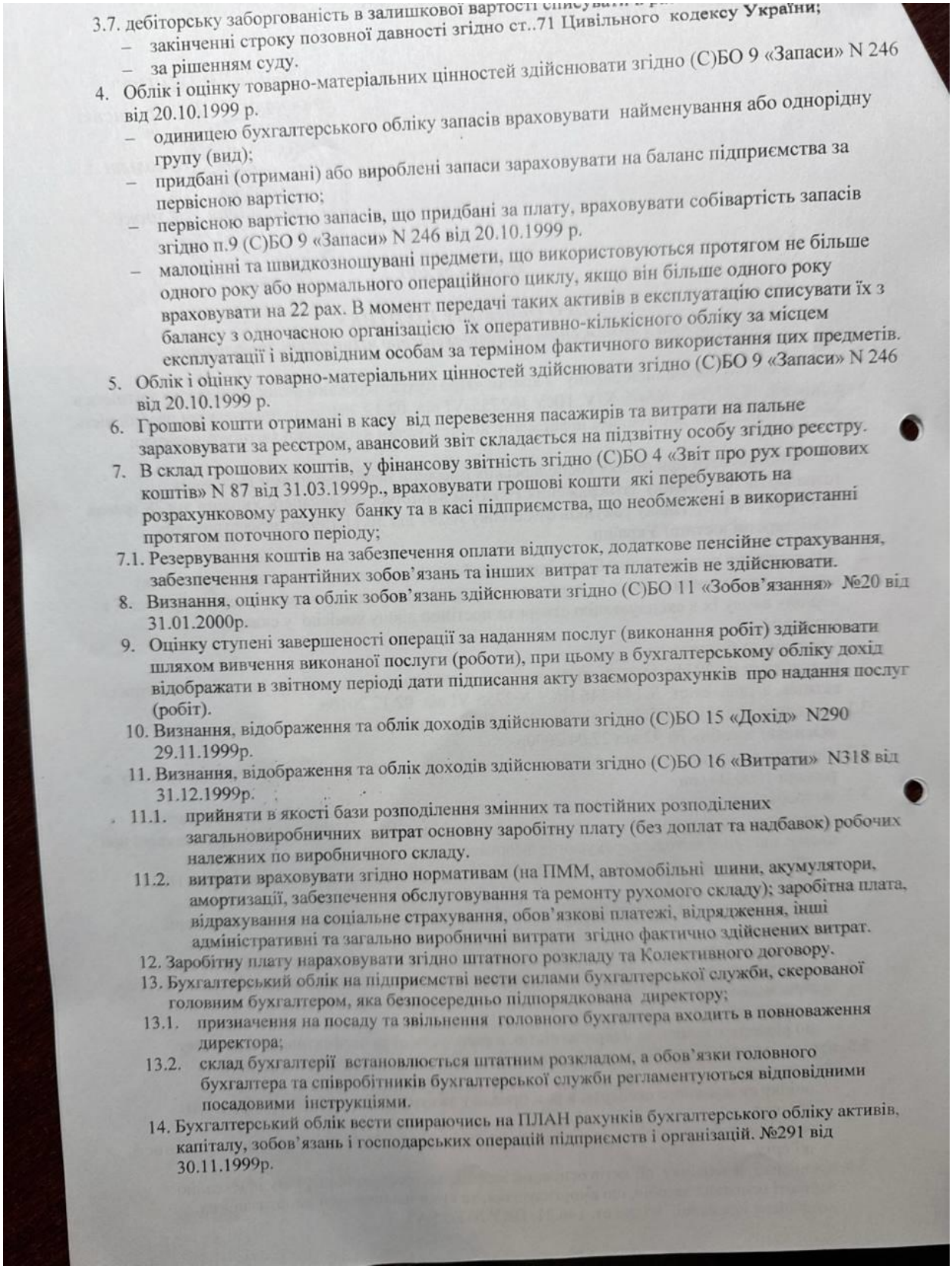
3.5. продаж основних засобів та необоротних (матеріальних, нематеріальних) активів враховувати:
   – оцінку незалежного експерта, в разі продажу за суму меншу залишкової вартості об'єкту;
   – за домовленістю сторін, в разі продажу за суму рівну або більшу залишкової вартості об'єкту;

3.6. проводити переоцінку об'єктів основних засобів, застосовуючи щорічну індексацію вартості основних засобів, що амортизується, та суми накопиченої амортизації на коефіцієнт індексації згідно ст. 146.21. ПКУ №2755-VI.

Рисунок Б.1 – Облікова політика ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ»

(сторінка 1)

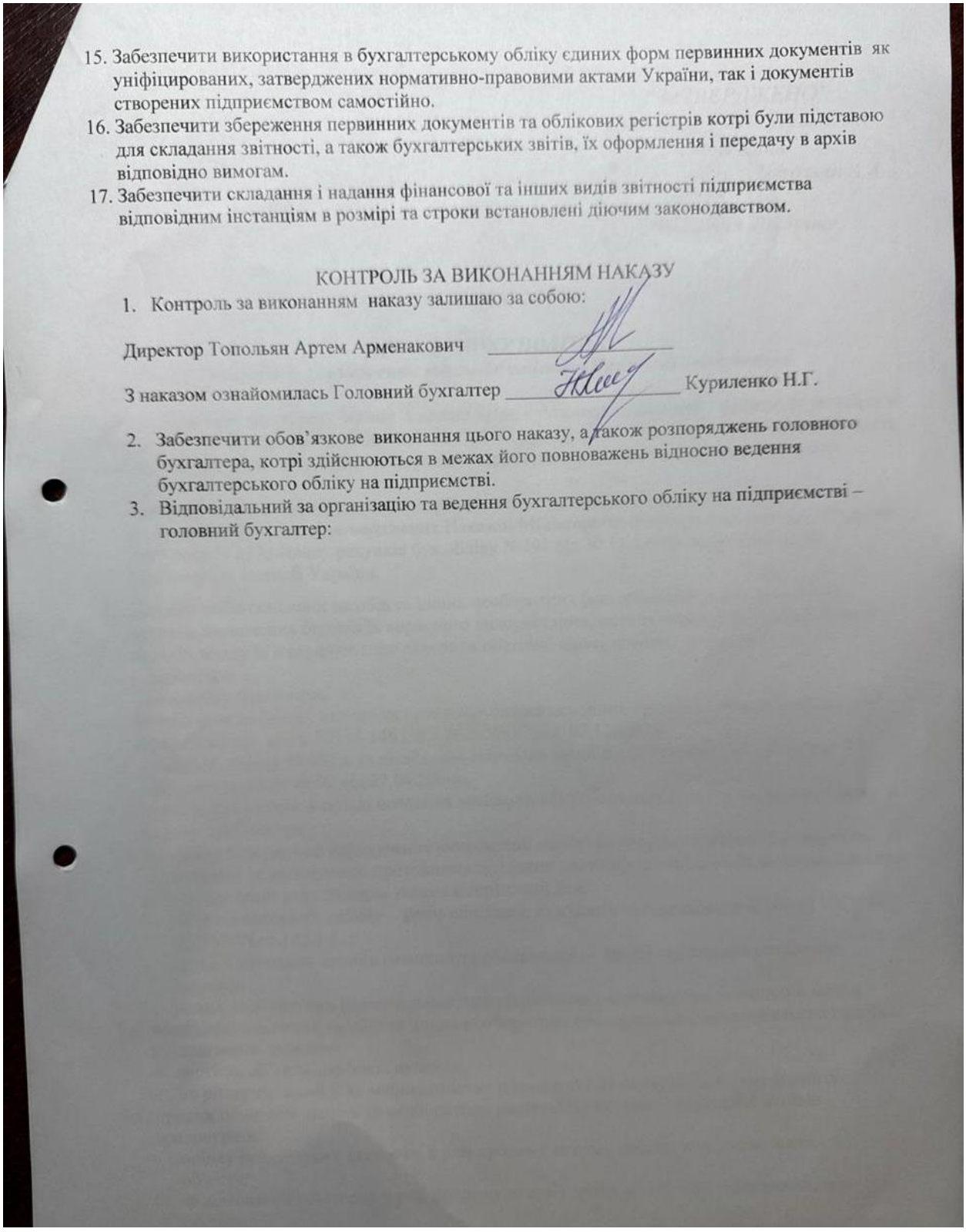
Продовження ДОДАТКА Б

3.7. дебіторську заборгованість в залишкової вартості списувати і ... кодексу України;
– закінченні строку позовної давності згідно ст..71 Цивільного
– за рішенням суду.
4. Облік і оцінку товарно-матеріальних цінностей здійснювати згідно (С)БО 9 «Запаси» N 246 від 20.10.1999 р.
– одиницею бухгалтерського обліку запасів враховувати найменування або однорідну групу (вид);
– придбані (отримані) або вироблені запаси зараховувати на баланс підприємства за первісною вартістю;
– первісною вартістю запасів, що придбані за плату, враховувати собівартість запасів згідно п.9 (С)БО 9 «Запаси» N 246 від 20.10.1999 р.
– малоцінні та швидкозношувані предмети, що використовуються протягом не більше одного року або нормального операційного циклу, якщо він більше одного року враховувати на 22 рах. В момент передачі таких активів в експлуатацію списувати їх з балансу з одночасною організацією їх оперативно-кількісного обліку за місцем експлуатації і відповідним особам за терміном фактичного використання цих предметів.
5. Облік і оцінку товарно-матеріальних цінностей здійснювати згідно (С)БО 9 «Запаси» N 246 від 20.10.1999 р.
6. Грошові кошти отримані в касу від перевезення пасажирів та витрати на пальне зараховувати за реєстром, авансовий звіт складається на підзвітну особу згідно реєстру.
7. В склад грошових коштів, у фінансову звітність згідно (С)БО 4 «Звіт про рух грошових коштів» N 87 від 31.03.1999р., враховувати грошові кошти які перебувають на розрахунковому рахунку банку та в касі підприємства, що необмежені в використанні протягом поточного періоду;
7.1. Резервування коштів на забезпечення оплати відпусток, додаткове пенсійне страхування, забезпечення гарантійних зобов'язань та інших витрат та платежів не здійснювати.
8. Визнання, оцінку та облік зобов'язань здійснювати згідно (С)БО 11 «Зобов'язання» №20 від 31.01.2000р.
9. Оцінку ступені завершеності операції за наданням послуг (виконання робіт) здійснювати шляхом вивчення виконаної послуги (роботи), при цьому в бухгалтерському обліку дохід відображати в звітному періоді дати підписання акту взаєморозрахунків про надання послуг (робіт).
10. Визнання, відображення та облік доходів здійснювати згідно (С)БО 15 «Дохід» N290 29.11.1999р.
11. Визнання, відображення та облік доходів здійснювати згідно (С)БО 16 «Витрати» N318 від 31.12.1999р.
11.1. прийняти в якості бази розподілення змінних та постійних розподілених загальновиробничих витрат основну заробітну плату (без доплат та надбавок) робочих належних по виробничого складу.
11.2. витрати враховувати згідно нормативам (на ПММ, автомобільні шини, акумулятори, амортизації, забезпечення обслуговування та ремонту рухомого складу); заробітна плата, відрахування на соціальне страхування, обов'язкові платежі, відрядження, інші адміністративні та загально виробничні витрати згідно фактично здійснених витрат.
12. Заробітну плату нараховувати згідно штатного розкладу та Колективного договору.
13. Бухгалтерський облік на підприємстві вести силами бухгалтерської служби, скерованої головним бухгалтером, яка безпосередньо підпорядкована директору;
13.1. призначення на посаду та звільнення головного бухгалтера входить в повноваження директора;
13.2. склад бухгалтерії встановлюється штатним розкладом, а обов'язки головного бухгалтера та співробітників бухгалтерської служби регламентуються відповідними посадовими інструкціями.
14. Бухгалтерський облік вести спираючись на ПЛАН рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. №291 від 30.11.1999р.

Рисунок Б.2 – Облікова політика ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» (сторінка 2)

Продовження ДОДАТКА Б

15. Забезпечити використання в бухгалтерському обліку єдиних форм первинних документів як уніфіцированих, затверджених нормативно-правовими актами України, так і документів створених підприємством самостійно.
16. Забезпечити збереження первинних документів та облікових регістрів котрі були підставою для складання звітності, а також бухгалтерських звітів, їх оформлення і передачу в архів відповідно вимогам.
17. Забезпечити складання і надання фінансової та інших видів звітності підприємства відповідним інстанціям в розмірі та строки встановлені діючим законодавством.

КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ НАКАЗУ

1. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою:

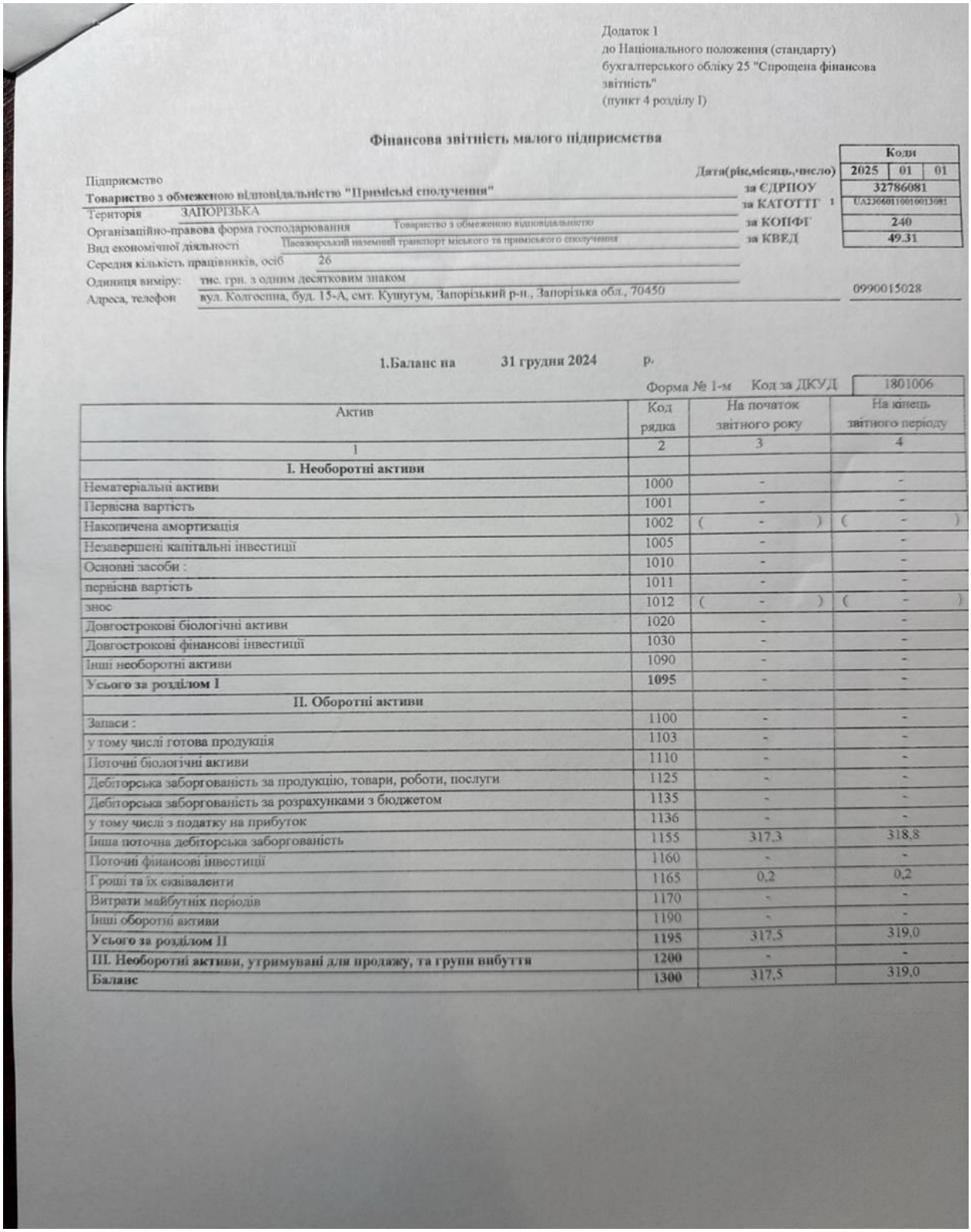
Директор Топольян Артем Арменакович _____

З наказом ознайомилась Головний бухгалтер _____ Куриленко Н.Г.

2. Забезпечити обов'язкове виконання цього наказу, а також розпоряджень головного бухгалтера, котрі здійснюються в межах його повноважень відносно ведення бухгалтерського обліку на підприємстві.
3. Відповідальний за організацію та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві – головний бухгалтер:

Рисунок Б.3 – Облікова політика ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» (сторінка 3)

ДОДАТОК В

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

		Коди		
	Дата(рік,місяць,число)	2025	01	01
Підприємство **Товариство з обмеженою відповідальністю "Приміські сполучення"**	за ЄДРПОУ	32786081		
Територія ЗАПОРІЗЬКА	за КАТОТТГ 1	UA23060110010013081		
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності Пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення	за КВЕД	49.31		
Середня кількість працівників, осіб 26				
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон вул. Колгоспна, буд. 15-А, смт. Кушугум, Запорізький р-н., Запорізька обл., 70450		0990015028		

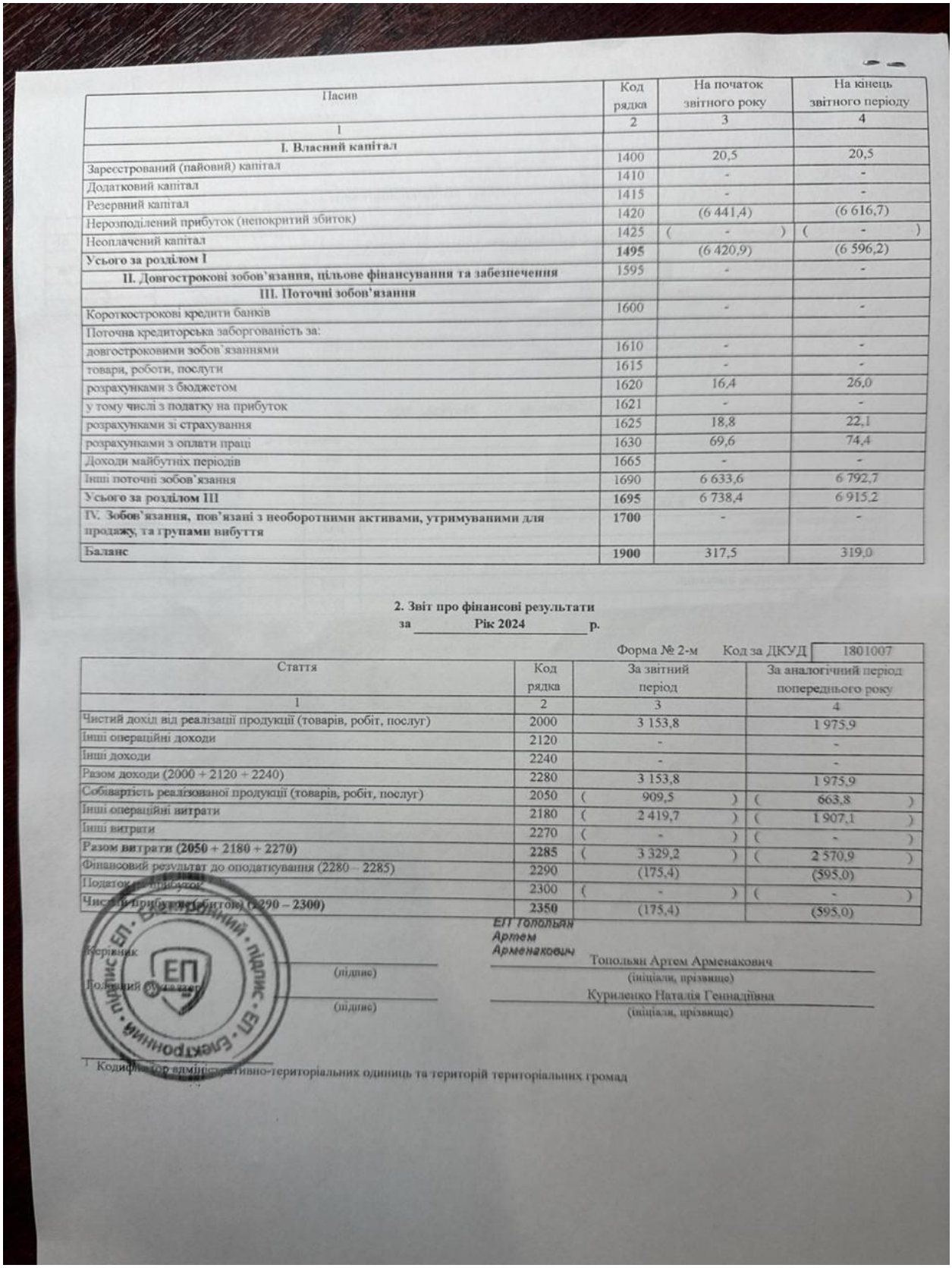
1.Баланс на 31 грудня 2024 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Первісна вартість	1001	-	-
Накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	-	-
первісна вартість	1011	-	-
знос	1012	(-)	(-)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	**1095**	-	-
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	317,3	318,8
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	0,2	0,2
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	**1195**	317,5	319,0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	-	-
Баланс	**1300**	317,5	319,0

Рисунок В.1 – Фінансова звітність ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» за 2024 р.

Продовження ДОДАТКА В

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	20,5	20,5
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(6 441,4)	(6 616,7)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	**1495**	(6 420,9)	(6 596,2)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	-
розрахунками з бюджетом	1620	16,4	26,0
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	18,8	22,1
розрахунками з оплати праці	1630	69,6	74,4
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	6 633,6	6 792,7
Усього за розділом III	**1695**	6 738,4	6 915,2
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	-	-
Баланс	**1900**	317,5	319,0

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2024 р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 153,8	1 975,9
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	3 153,8	1 975,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(909,5)	(663,8)
Інші операційні витрати	2180	(2 419,7)	(1 907,1)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	**2285**	(3 329,2)	(2 570,9)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	(175,4)	(595,0)
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	**2350**	(175,4)	(595,0)

ЕП Тополян Артем Арменакович

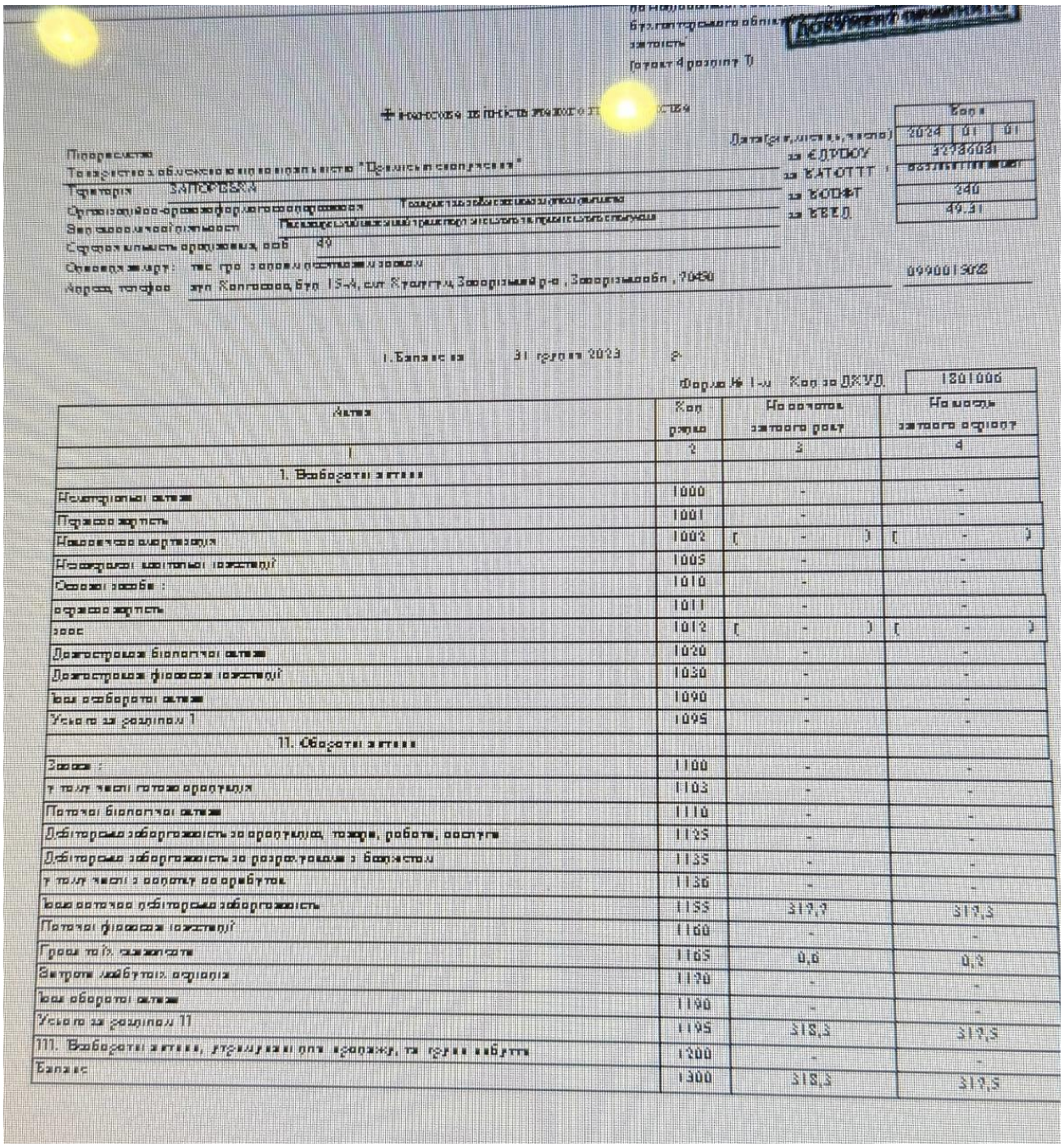
Керівник _____ (підпис) Тополян Артем Арменакович (ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер _____ (підпис) Куриленко Наталія Геннадіївна (ініціали, прізвище)

[1] Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Рисунок В.2 – Фінансова звітність ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» за 2024 р.

ДОДАТОК Д

Баланс

	Коди	
Дата (рік, місяць, число)	2024	01	01
за ЄДРПОУ	42986031	
за КАТОТТГ		
за КОПФГ	240	
за КВЕД	49.31	

Товариство з обмеженою відповідальністю "Приміські сполучення"

Територія ЗАПОРІЗЬКА

Організаційно-правова форма господарювання Товариства з обмеженою відповідальністю

Вид економічної діяльності Регулярні пасажирські перевезення автобусом за приміським сполученням

Середня кількість працівників, осіб 49

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака

Адреса, телефон 70490, Запорізька обл., Запорізький р-н, с. Кушугум, вул. Колгоспна, буд. 15-А

0990013072

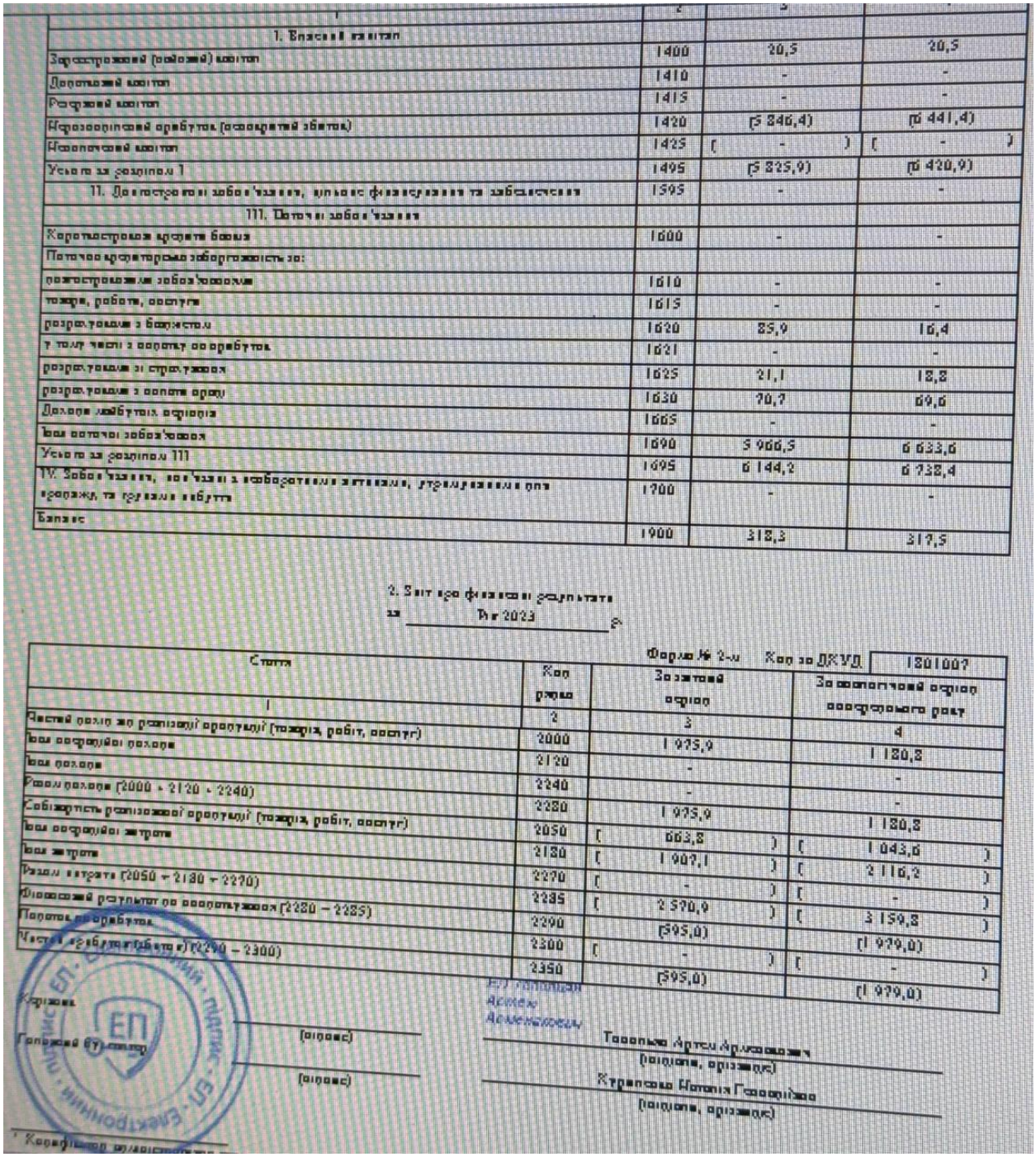
1. Баланс на 31 грудня 2023 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Первісна вартість	1001	-	-
Накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	-	-
первісна вартість	1011	-	-
знос	1012	(-)	(-)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	-	-
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	317,7	317,3
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	0,6	0,2
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	318,3	317,5
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	318,3	317,5

Рисунок Д.1 – Фінансова звітність ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» за 2023 р.

Продовження ДОДАТКА Д

1	2	3	4
1. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	20,5	20,5
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(5 846,4)	(6 441,4)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	(5 825,9)	(6 420,9)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	-
розрахунками з бюджетом	1620	85,9	16,4
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	21,1	12,8
розрахунками з оплати праці	1630	70,7	69,6
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	5 966,5	6 633,6
Усього за розділом III	1695	6 144,2	6 732,4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	318,3	311,5

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2023 р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 935,9	1 120,8
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	1 935,9	1 120,8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(663,8)	(1 043,6)
Інші операційні витрати	2180	(1 907,1)	(2 116,2)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(2 570,9)	(3 159,8)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	(595,0)	(1 979,0)
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	(595,0)	(1 979,0)

Керівник (підпис) Гаврильчик Артем Анатолійович (ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер (підпис) Куранова Наталія Геннадіївна (ініціали, прізвище)

Рисунок Д.2 – Фінансова звітність ТОВ «ПРИМІСЬКІ СПОЛУЧЕННЯ» за 2023 р.